

พื้นที่เกษตรกรรมรวม 5,430,379 ไร่

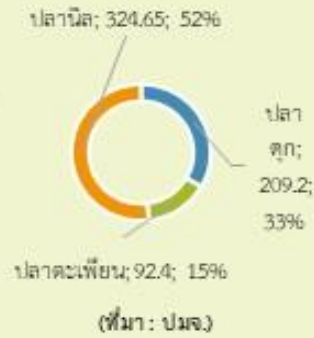
พืชเศรษฐกิจ (ตัน)

สัตว์เศรษฐกิจ (ตัว)

ประมง (ตัน)

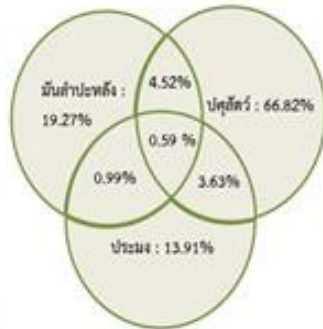

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด

ภาวะเศรษฐกิจจังหวัด โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด อุทธธานีปี 2564 ได้แก่ สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ 79.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ภาคเกษตร หรือ GDP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร สาขาประมงและสาขาป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 8.9 7.8 2.7 และ 0.9

- จำนวนประชากรทั้งหมด 1,566,510 คน จำนวน 511,382 ครัวเรือน
  - จำนวนครัวเรือนภาคการเกษตร 212,738 ครัวเรือน
  - แรงงานภาคเกษตรประมาณ 425,476 คน (เฉลี่ยประมาณ 2 คน/ครัวเรือน)
  - ปริมาณน้ำที่กักเก็บ 313.07 ล้าน ลบ.ม. (1 ม.ค. 65 - 22 ต.ค.65)
  - ปริมาณน้ำฝนสะสม 1,542.0 มม. (1 ม.ค. 65 - 21 ต.ค.65)
- (ที่มา : สถาบันพัฒนา/ กษช./ สบ. เกษตรพัฒนา)

ผลการซ้อนทับข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนทั้งหมด 15,464 ราย
 - มันสำปะหลัง จำนวน 288 ราย
 - ปศุสัตว์ จำนวน 10,211 ราย
 - ประมง จำนวน 2,865 ราย
 - ซ้อนทับ (เกษตรกรขึ้นทะเบียนทั้ง 3 ประเภท) จำนวน 360 ราย
 - ซ้อนทับ (ประมง-ปศุสัตว์) จำนวน 35 ราย
 - ซ้อนทับ (ปศุสัตว์-ประมง) จำนวน 14 ราย
 - ซ้อนทับ (ประมง-มันสำปะหลัง) จำนวน 1 ราย
 - ซ้อนทับ (ปศุสัตว์-มันสำปะหลัง) จำนวน 1 ราย
 - ซ้อนทับ (ประมง-มันสำปะหลัง-ปศุสัตว์) จำนวน 1 ราย

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ก.ค. 2565)
 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ต.ค. 2565)
 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2565)
 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มี.ค. 2566)

สินค้าเด่น

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง รหัส มีวิสิทธิ์ทอง รหัส หวาน ผลใหญ่ พื้นที่ปลูก อ.หนองบัวจ้อ อ.น้ำโสม จำนวน 7,000 ไร่ ผลผลิตรวม 7,000 ตัน

(ที่มา : กษช.)

ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช (กก./ไร่)

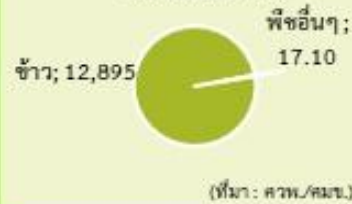

อุดรธานี

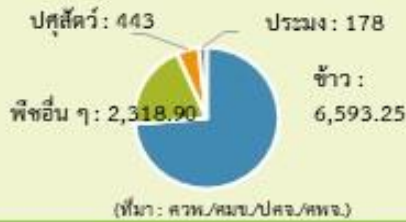
Info graphic
 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด
 ณ วันที่ 23 ต.ค. 2565

ปริมาณสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน

เกษตรอินทรีย์ : Organic Thailand (ไร่)

เกษตรปลอดภัย : GAP (ไร่/ฟาร์ม)

ภัยพิบัติด้านเกษตร

ด้านปศุสัตว์

1.สถานการณ์โรคระบาดสัตว์ โรคล้มปี่ สกน จังหวัดอุดรธานี

ได้ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2564 และได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือฯ เป็นครั้งที่ 7 ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน 2565 ถึงวันที่ 13 สิงหาคม 2565 ประกอบด้วย อำเภอศรีธาตุ อำเภอบ้านผือ อำเภอกุมภวาปี และอำเภอน้ำโสม โดยได้เสนอเรื่องขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติฯ ไปยังกรมปศุสัตว์แล้วรวม 5 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 3 เกษตรกร จำนวน 1,632 ราย รวมเป็นเงิน 36,340,600 บาท เกษตรกรได้รับการโอนเงินเข้าบัญชีเรียบร้อยแล้ว ครั้งที่ 4 ตามมติที่ประชุม กษช. เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2565 ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 1 อำเภอ เกษตรกร 9 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 300,600 บาท อยู่ระหว่างการเบิกจ่ายที่กรมปศุสัตว์ ครั้งที่ 5 ตามมติที่ประชุม กษช. เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2565 ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 4 อำเภอ เกษตรกร 13 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 193,500 บาท อยู่ระหว่างการเบิกจ่ายที่กรมปศุสัตว์ ทั้งนี้ ได้ประกาศสิ้นสุดภัยโรคระบาดสัตว์ชนิดโรคล้มปี่ สกน จำนวน 16 อำเภอ อำเภอที่ยังไม่ประกาศสิ้นสุดภัย จำนวน 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านผือ อำเภอน้ำโสม อำเภอกุมภวาปีและอำเภอศรีธาตุ (ที่มา : ปศจ.)

- ด้านพืช -ไม่มีการรายงาน- (ที่มา : กษช.)
- ด้านประมง -ไม่มีการรายงาน- (ที่มา : ปมง./พทจ.)

ปัญหาข้อร้องเรียน

1. ปัญหาหนี้สิน กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร(อบก.) 144 ราย และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2534 ถึง 31 กรกฎาคม 2565 มีการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนไปแล้วรวมจำนวน 1,441 ราย เป็นเงิน 342,253,739.85 บาท
  2. กองทุนฟื้นฟู ประชุมรายงานผลการดำเนินงาน
  3. ปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องกลิ่นจากโรงงานผลิตยางพารา จำนวน 2 แห่ง
- (ที่มา : กลุ่ม ขก.กษ.อ.ต.)

งบ Function มีภารกิจสำคัญ ได้แก่ 1.ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 2. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 3. การขับเคลื่อนงานนโยบาย จำนวน 2 ชนิดสินค้า ได้แก่ พืชผัก และมันสำปะหลัง

งบจังหวัด /กลุ่มจังหวัดฯ มีภารกิจสำคัญ ได้แก่ 1.โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร (โครงการชลประทานอุดรธานี) 2.โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานครบวงจร (เกษตรจังหวัดอุดรธานี) 3. โครงการ : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

(ที่มา : กลุ่ม ขก.กษ.อ.ต.)

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี

๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ พื้นที่ทั้งหมด ๗,๓๓๑,๔๓๙ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๕,๔๓๐,๓๗๙ ไร่ (๗๔.๐๖ % ของพื้นที่ทั้งหมด) รายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดอุดรธานี

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๘๕,๕๘๑	๖.๖๒
พื้นที่เกษตรกรรม	๕,๔๓๐,๓๗๙	๗๔.๐๖
พื้นที่นา	๒,๑๐๔,๘๓๐	๒๘.๗๑
พื้นที่ไร่	๒,๒๓๓,๓๕๙	๓๐.๔๕
ไม้ยืนต้น	๑,๐๐๓,๐๔๙	๑๓.๗๐
ไม้ผล	๒๘,๙๐๘	๐.๓๙
พืชสวน	๑๒,๙๓๕	๐.๑๗
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๖,๓๐๒	๐.๓๖
พืชน้ำ	๒๘๓	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๗,๖๘๒	๐.๒๔
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๓,๐๓๑	๐.๐๔
พื้นที่ป่าไม้	๘๓๓,๕๕๓	๑๑.๓๗
พื้นที่น้ำ	๒๙๕,๖๖๘	๔.๐๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๘๖,๒๕๘	๓.๙๐
รวม	๗,๓๓๑,๔๓๙	๑๐๐.๐๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๔)

ผลการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรประจำปี ๒๕๖๖ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕- ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนทั้งหมด ๑๓,๐๘๕ ครัวเรือน จำนวนแปลง พื้นที่ ๑๔๘,๑๓๔.๗๙ ไร่

รายงานผลการดำเนินงานการปรับปรุงและตรวจสอบข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (ตามที่ตั้ง
แปลง) รายละเอียดดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานการปรับปรุงและตรวจสอบข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ (ตามที่ตั้งแปลง)

ลำดับที่	ชนิดพืช/ปีขึ้นทะเบียน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)
๑	ข้าวนาปี (ปี ๒๕๖๕/๖๖)	๑๗๖,๒๔๔	๒๗๓,๖๑๗	๒,๐๓๙,๔๙๔.๙๑
๒	ข้าวนาปรัง (ปี ๒๕๖๔/๖๕)	๑,๒๒๘	๑,๖๓๘	๑๒,๓๘๒.๗๒
๓	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ปี ๒๕๖๕/๖๖)	๑๔๑	๑๔๒	๑,๓๒๓.๖๖
๔	มันสำปะหลัง (ปี ๒๕๖๕/๖๖)	๒๙,๗๘๖	๓๙,๖๘๙	๓๙๕,๕๓๑.๖๕
๕	อ้อยโรงงาน (ปี ๒๕๖๕/๖๖)	๗,๑๙๓	๘,๖๓๘	๗๑,๖๒๖.๔๒
๖	ยางพารา (ปี ๒๕๖๕)	๑๘,๕๐๕	๒๓,๖๐๑	๒๘๗,๘๗๔.๒๓
๗	ปาล์มน้ำมัน (ปี ๒๕๖๕)	๑,๙๖๕	๒,๒๕๕	๑๖,๘๒๔.๘๐
๘	กาแฟ (ปี ๒๕๖๕)	๒๐	๒๐	๘๖.๓๔
๙	ลำไย (ปี ๒๕๖๕)	๑๐๙	๑๑๒	๓๗๕.๘๙
๑๐	สับปะรด (ปี ๒๕๖๕)	๔	๖	๓๓
๑๑	พืชผัก (ปี ๒๕๖๕)	๘๐๕	๘๓๘	๔๔๓.๖๓
๑๒	พืชสมุนไพรและเครื่องเทศ (ปี ๒๕๖๕)	๑๐๓	๑๐๗	๒๒๕.๘๐
๑๓	ไม้ผล (ปี ๒๕๖๕)	๑,๐๒๕	๑,๔๖๓	๕,๒๕๐.๑๓
๑๔	ไม้ยืนต้น (ปี ๒๕๖๕)	๒๐,๒๘๖	๒๖,๗๔๗	๓๐๙,๓๖๖.๗๖
๑๕	ไม้ดอกไม้ประดับ (ปี ๒๕๖๕)	๑๗	๑๙	๓๑.๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

- ผลการขึ้นทะเบียนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งสิ้น ๑๕,๒๘๘ ราย มีพื้นที่จำนวน ๒๑,๒๒๖.๐๓ ไร่ (ศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

- ผลการขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งสิ้น ๑๐๖,๐๗๗ ราย (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี , ๒๕๖๕)

โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน จำนวน ๓๔๘,๕๐๔ ไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทานจำนวน ๔,๑๘๓,๑๕๙ ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

(๑) กลุ่มน้ำในเขตจังหวัดอุดรธานี มี ๒ กลุ่มน้ำหลัก ๑๔ กลุ่มน้ำสาขา พื้นที่ชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง รวม ๑๓๖,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง รวม ๒๗,๐๑๙ ไร่ สรุปลักษณะน้ำปัจจุบันปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่งและ

ขนาดกลางจำนวน ๑๗ แห่งมีปริมาณ ๓๑๓.๐๗ ล้านลบ.ม. ซึ่งมีปริมาณมากกว่าปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๔๙.๕๘ ล้าน ลบ.ม. อยู่ ๖๓.๔๙ ล้านลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๘ (โครงการชลประทานอุดรธานี, ๒๕๖๕)

(๒) ปริมาณน้ำฝนสะสม (ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค.๖๕ - ๒๑ ต.ค. ๒๕๖๕) เฉลี่ย ๑,๕๔๒ มม. (โครงการชลประทานอุดรธานี, ๒๕๖๕)

(๓) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดในปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น ๑,๖๒๕.๓๔ ล้าน ลบ.มม. ประกอบไปด้วย ๓ ด้านรายละเอียดดังต่อไปนี้

อุปโภคและการท่องเที่ยว จำนวน ๑๓๑.๐๒ ล้าน.ลบ.ม.

เกษตรกรรม จำนวน ๑,๔๕๑.๗๕ ล้าน.ลบ.ม.

อุตสาหกรรม จำนวน ๔๒.๕๗ ล้าน.ลบ.ม.

(สำนักงานจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

(๔) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก (Agri-Map analytic) รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓ การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก

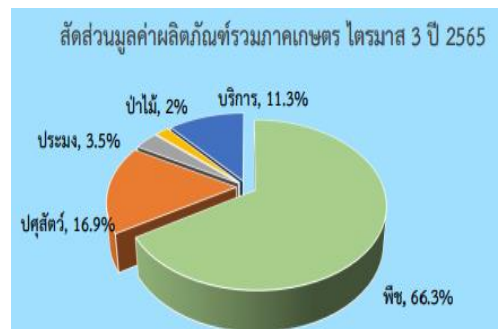
พืชเศรษฐกิจหลัก	ความเหมาะสมสูง (S๑)		ความเหมาะสมปานกลาง (S๒)		ความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓)		ไม่เหมาะสม (N)
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่
๑. ข้าว	๑๗๗,๕๔๔.๐๐	๙.๓๘	๑,๑๒๘,๐๐๙.๖๙	๕๙.๕๙	๕๓๘,๔๗๙.๙๘	๒๘.๔๔	๔๙,๐๔๐.๔๗
๒. อ้อยโรงงาน	๓๖,๙๔๘.๑๓	๓.๐๔	๑,๑๕๐,๗๑๘.๐๓	๙๔.๗๕	๒๕,๙๑๕.๔๙	๒.๑๓	๙๓๑.๗๗
๓. มันสำปะหลัง	๑,๐๙๗.๘๑	๐.๑๗	๓๗๒,๘๙๓.๓๒	๕๘.๘๖	๑๗๗,๒๕๑.๕๐	๒๗.๙๘	๘๒,๒๗๒.๗๘
๔. ยางพารา	๗๙,๕๘๒.๗๙	๑๕.๑๙	๓๑๗,๑๓๘.๘๘	๖๐.๕๕	๑๗,๔๔๐.๐๗	๓.๓๓	๑๐๙,๖๑๓.๒๓

ที่มา : Agri-Map online (๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัดอุดรธานี

(๑) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๕ และแนวโน้มปี ๒๕๖๖ เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๕

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรอยู่ที่ระดับ ๑๓๘.๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๓ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยและปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต ประกอบกับความต้องสินค้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง ยางพารา โคเนื้อ ไก่ไข่ กระบือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและการจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนดัชนีราคาเกษตรกรรายได้อยู่ที่ระดับ ๑๓๐.๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๓ เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรสำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ มันสำปะหลัง ยางพารา สุกร โคเนื้อ กระบือและไข่ไก่ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ ๑๘๑.๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๙.๔

ภาพที่ ๑ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมภาคเกษตร ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๕
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่๓ (๒๕๖๕)

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๕ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๕ ขยายตัวร้อยละ ๑๖.๓ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจาก สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๒๓.๑ จากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตมันสำปะหลังและยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ส่วนสาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร สาขาประมงและสาขาป่าไม้ มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙, ๑๑.๓, ๓.๕ และ ๒.๐ ตามลำดับ

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๕ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๒ – ๓.๒ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรและปริมาณฝนที่มีมากขึ้น ทำให้คาดว่าจะมีปริมาณน้ำเพียงพอ สำหรับการเพาะปลูกและประสบปัญหาภัยแล้งลดลง การดำเนินนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่องของภาครัฐ และสถานการณ์เศรษฐกิจไทยโดยรวมปี ๒๕๖๕ มีแนวโน้มขยายตัวได้ รวมทั้งมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ต่อเนื่อง ช่วยสนับสนุนให้มีการเดินทางท่องเที่ยวและการบริโภคสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๕ – ๓.๕ สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๕ – ๑.๕ สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วง ร้อยละ ๐.๘ – ๑.๘ สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๖ – ๑.๖ และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วง ร้อยละ (-๐.๔) – ๐.๖

ปัจจัยเสี่ยง

- ปัญหาภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง อุทกภัย และโรค/ศัตรูพืชระบาด เป็นต้น
- สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ที่ยังคงยืดเยื้ออาจส่งผลให้เศรษฐกิจของโลกและภายในประเทศฟื้นตัวได้ช้า
- การปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้น รวมทั้งสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

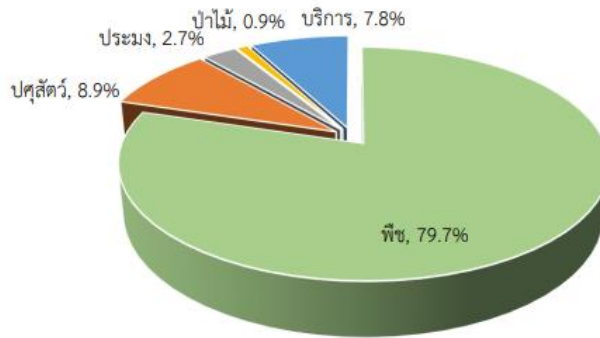
ปัจจัยสนับสนุน

- ภาครัฐดำเนินนโยบายการเกษตรเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง ทั้ง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิต การใช้หลักการตลาด นำการผลิตการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์ ส่งผลให้การผลิตทางการเกษตรมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- มาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเกษตรกรจากผลกระทบของภัยพิบัติต่างๆ และการผ่อนคลายมาตรการการป้องกันโควิด-๑๙ ทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นและเศรษฐกิจมีการฟื้นตัว
- สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรมากขึ้น โดยคาดว่าจะมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิตและไม่ประสบปัญหาภัยแล้งที่รุนแรง

(๒) ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจจังหวัด

โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุดรธานีในปี ๒๕๖๔ ได้แก่ สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๗๙.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร สาขาประมงและสาขาป่าไม้คิดเป็นร้อยละ ๘.๙ ๗.๘ ๒.๗ และ ๐.๙ ตามลำดับ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่๓, สำนักงานคลังจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ภาคเกษตร จังหวัดอุดรธานี

ภาพที่ ๒ โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุดรธานีในปี ๒๕๖๔
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๓ (๒๕๖๕)

(๓) จำนวนประชากร/ครัวเรือนเกษตรกร จำนวนประชากร ๑,๕๖๖,๕๑๐ คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน ๗๗๕,๓๕๗ คนและเพศหญิง จำนวน ๗๙๑,๑๕๓ คน ครัวเรือนประชากร จำนวน ๕๑๑,๓๘๒ ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนเกษตรกร ๒๑๒,๗๓๘ ครัวเรือนและโดยการประมาณมีแรงงานภาคเกษตรกรจำนวน ๔๒๕,๔๗๖ คน (เฉลี่ยประมาณ ๒ คน/ครัวเรือน) รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรประมาณเท่ากับ ๘๘,๑๙๔ บาท รายได้เฉลี่ยต่อหัวเกษตรกรประมาณเท่ากับ ๗๕,๓๑๐.๐๙ บาท (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๕)

๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ภาวะการผลิต การตลาดและราคาสินค้าการเกษตรที่สำคัญ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

(๑) ข้าวนาปี (ภาวะการผลิตข้าวนาปีของจังหวัดอุดรธานี คาดการณ์ในปี ๒๕๖๕/๖๖) คาดการณ์ในปี ๒๕๖๕/๖๖ มีเนื้อที่เพาะปลูก ๒,๐๕๖,๑๕๐ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๐.๔๑ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๐๑๑,๔๓๖ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๐.๕๖ ผลผลิตรวม ๗๔๓,๖๘๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๐.๒๕ และผลผลิตเฉลี่ย ๓๗๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๐.๘๒ เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตในภาพรวมและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาข้าวในช่วงใกล้เพาะปลูกอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย ฝนตกต่อเนื่อง จูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกและดูแลการผลิตให้ได้คุณภาพ ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตข้าวนาปีเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การผลิตเดือนนี้ ต้นข้าวอยู่ในช่วงเจริญเติบโต

ราคาข้าวนาปีที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนกันยายน ๒๕๖๕ ของจังหวัดอุดรธานีสามารถแยกได้ ดังนี้

- ข้าวเปลือกเจ้านาปีพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ราคาเฉลี่ย ๑๒,๗๕๐.๐๐ บาทต่อตัน ราคาลดลงจาก ๑๒,๗๕๒.๘๐ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาหรือลดลงร้อยละ ๐.๐๒ เนื่องจากมีข้าวออกสู่ตลาดมากขึ้น แต่ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๒.๓๑ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เริ่มคลี่คลาย ทำให้ตลาดมีความต้องการเพิ่มขึ้น

- ข้าวเปลือกเหนียวนาปีพันธุ์ กข.๖ ราคาเฉลี่ย ๙,๖๗๖.๒๕ บาทต่อตัน ราคาลดลงจาก ๙,๘๕๓.๘๐ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๑.๘๐ เนื่องจากเกษตรกรมี

การนำข้าวออกสู่ ตลาดมากขึ้น แต่ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๔๗ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณข้าวเปลือกเหนียวนาปีพันธุ์ กข.๖ ในประเทศมีความต้องการเพิ่มขึ้น

- ข้าวเปลือกเหนียวนาปีเมล็ดสั้นความชื้น ๑๔ -๑๕ % ราคาเฉลี่ย ๘,๖๒๕.๐๐ บาท ต่อตัน ราคาตลาดลงจาก ๘,๖๕๐.๐๐ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๐.๒๙ แต่ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๔๖ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากความต้องการของตลาดยังมีต่อเนื่อง

(๒) มันสำปะหลัง (ภาวะการณ์ผลิตมันสำปะหลังของจังหวัดอุดรธานี คาคการณ์ปี ๒๕๖๕) คาคการณ์ปี ๒๕๖๕ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๔๒๗,๑๕๒ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒.๑๑ เนื่องจากราคาในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่ปลูก ผลผลิตรวม ๑,๕๙๙,๒๕๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๗.๗๐ และผลผลิตเฉลี่ย ๓,๗๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๗.๑๖ เนื่องจากราคาสูงทำให้เกษตรกรปลูกแทนอ้อยโรงงานที่ครบอายุและบางส่วนปลูกในพื้นที่ว่างเปล่า และมีการดูแลรักษาดี

สถานการณ์การผลิตเดือนนี้ ขณะนี้อยู่ในช่วงการเจริญเติบโตและดูแลบำรุงรักษา บางพื้นที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตออกสู่ตลาดทำให้มีผลผลิตมันสำปะหลังออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง

ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่ นา เดือนกันยายน ๒๕๖๕ ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละเฉลี่ย ๒.๖๓ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจาก ๒.๖๙ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาหรือลดลงร้อยละ ๒.๒๓ จากการเพิ่มขึ้นของผลผลิต ประกอบกับช่วงเดือนนี้มีฝนตกชุกส่งผลกระทบต่อคุณภาพ แต่ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘.๒๙ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากความต้องการของตลาดที่มีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์

(๓) อ้อยโรงงาน (ภาวะการณ์ผลิตอ้อยโรงงานของจังหวัดอุดรธานี ปี ๒๕๖๔/๖๕) มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๕๗๙,๑๘๗ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๕๐ เนื่องจากราคาอ้อยอยู่ในเกณฑ์ดี สูงให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยส่วนหนึ่งหันกลับมาปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น ผลผลิตรวม ๕,๙๓๖,๖๗๐ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ๒๗.๗๐ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตต่อไร่ ๑๐.๒๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๗.๐๑ ขึ้น เนื่องจากเกษตรกรดูแลเอาใจใส่ดี สภาพอากาศเอื้ออำนวยมีฝนตกต่อเนื่อง

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ ต้นอ้อยอยู่ในช่วงการเจริญเติบโต **ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้** ณ ไร่ นา กันยายน ๒๕๖๕ ของจังหวัดอุดรธานี ไม่มีราคาเนื่องจากโรงงานปิดหีบ

(๔) ยางพารา (ภาวะการณ์ผลิตยางพาราในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี คาคการณ์ปี ๒๕๖๕) คาคการณ์ปี ๒๕๖๕ เนื้อที่กรีดยางพารา ๕๖๔,๔๒๘ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๐๕ เนื่องจากมีต้นยางพาราที่ครบกำหนดอายุเปิดกรีดเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตรวม ๑๒๘,๖๙๐ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๔๑ เนื่องจากต้นยางได้รับน้ำฝนดี ประกอบกับการดูแลรักษาของเกษตรกร ผลผลิตต่อไร่ ๒๒๘ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๔๔ เนื่องจากต้นยางพาราที่กรีดได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรมีการกรีดยางออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง **ราคายางพาราที่เกษตรกรขายได้** ณ ไร่ นา จังหวัดอุดรธานี เดือนกันยายน ๒๕๖๕ ราคายางก้อนถ้วยคละเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๑.๗๕ บาทต่อกิโลกรัม ราคาตลาดลงจาก ๒๗.๙๖ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อ

เทียบกับเดือนที่ผ่านมามาลดลงร้อยละ ๒๒.๒๑ และราคาลดลงร้อยละ ๑๔.๗๔ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาเนื่องจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากประกอบกับภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการของตลาดลดลง

(๕) สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ภาวะการผลิต การตลาดและราคาสินค้าการเกษตรที่สำคัญจังหวัดอุดรธานี ได้แก่

โคเนื้อ ภาวะการผลิตโคเนื้อของจังหวัดอุดรธานี วันที่ ๑ มกราคม ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนโคเนื้อ ๑๒๗,๐๘๖ ตัว เพิ่มขึ้นจาก๙๓,๕๘๘ ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕.๗๙ เนื่องจากจำนวนแม่พันธุ์ที่ให้ลูกได้ และอัตราการเกิด เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ในขณะที่ปริมาณการผลิต ๒๑,๑๓๔ ตัว ลดลงจากปีที่ผ่านมาที่ผลิตได้๒๑,๖๓๙ ตัว หรือลดลงร้อยละ ๒.๓๓ เนื่องจากเกษตรกรหลายรายหันมาซื้อโคเพื่อเลี้ยงเป็นแม่พันธุ์สำหรับขยายพันธุ์ในปีต่อไป ลูกโคเกิดใหม่มีไม่มาก

คาดการณ์ปี ๒๕๖๕ จำนวนโคเนื้อ ณ วันที่ ๑ มกราคม และปริมาณการผลิตมีทิศทางเพิ่มขึ้นเนื่องจากแม่พันธุ์โคเนื้อที่ตั้งท้องทยอย ให้กำเนิดลูก ประกอบกับเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการฟาร์มได้เป็นอย่างดีและมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้อัตราการรอด ของโคเนื้อเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ ช่วงนี้เข้าสู่ฤดูฝน ทำให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม โดยเฝ้าระวังแพร่ระบาดของโรคอย่างต่อเนื่อง

ราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่ณา เดือนกันยายน ๒๕๖๕ ของจังหวัดอุดรธานี สามารถแยกได้ดังนี้

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดใหญ่ ราคาเฉลี่ย ๓๙,๓๗๕.๐๐ บาทต่อตัว ทรงตัวเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา แต่เมื่อเทียบกับเดือน เดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๑๕

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดกลางราคาเฉลี่ย ๒๙,๓๗๕.๐๐ บาทต่อตัว ทรงตัวเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา แต่เมื่อเทียบกับเดือน เดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๕๐

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดเล็กราคาเฉลี่ย ๒๐,๖๘๘.๐๐ บาทต่อตัว ราคาเพิ่มขึ้นจาก ๒๐,๖๘๗.๗๐ บาทต่อตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๐๐๑ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรซื้อโคขนาดเล็กเพื่อไปเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖.๐๖ เมื่อ เทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ราคาโคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ราคาทรงตัวเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูทำนาปี ทำให้ไม่มีพื้นที่เลี้ยงเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง แต่ราคาเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-๑๙ เริ่มคลี่คลายทำให้มีความต้องการบริโภคเนื้อโคเพิ่มมากขึ้น

สุกร ภาวะการผลิตสุกรของจังหวัดอุดรธานี วันที่ ๑ มกราคม ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนสุกร ๑๘๘,๕๒๕ ตัว ลดลงจาก ๑๙๒,๓๕๔ ตัว ของปีที่ผ่านมา ร้อยละ๑.๙๙ เนื่องจากต้นทุนค่าอาหารรวมทั้งค่าเวชภัณฑ์มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรบางรายหยุดเลี้ยง ปริมาณการผลิต ๒๖๐,๗๕๕ ตัว ลดลงจาก ๓๓๑,๙๐๖ ตัว ของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๒๑.๔๔ เนื่องจากปัญหาโรคระบาด ปัญหาสภาพอากาศร้อนแล้งและอากาศแปรปรวนที่ส่งผลต่อปริมาณผลิต ทำให้มีอัตราเสียหายเพิ่มขึ้น สุกรโตช้าจำนวนสุกรจับออกน้อยลง

คาดการณ์ปี ๒๕๖๕ ปริมาณการผลิตสุกรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดในสุกรของประเทศจีนและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลดีกับการส่งออกสุกรของประเทศไทย ทำให้แนวโน้มความต้องการของตลาดส่งออกเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรหันมารักษาความสะอาดฟาร์ม และดูแลสุกรอย่างดี

ราคาสุกรพันธุ์ลูกผสม ราคาสุกรพันธุ์ลูกผสม น้ำหนักต่ำกว่า ๑๐๐ กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือน กันยายน ๒๕๖๕ ของจังหวัดอุดรธานีสุกรขุนพันธุ์ลูกผสม น้ำหนักต่ำกว่า ๑๐๐ กิโลกรัม ราคาเฉลี่ย ๑๐๐.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม ราคาเพิ่มขึ้นจาก ๑๐๐ บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕๐ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา และราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๗.๒๒ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากโรคระบาดในระบบการผลิตสุกรของไทย ส่งผลให้ราคาสุกรในท้องตลาดพุ่งขึ้นสูงตั้งแต่ช่วงปลายปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๓, ๒๕๖๕)

๑.๕ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน ประจำปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๕ สรุปผลการดำเนินการกิจกรรมอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน ประจำปี ๒๕๖๕ หน่วยงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี จำนวนโรงเรียน ๑,๕๕๐ โรงเรียน เด็กนักเรียน ๑๖๐,๘๑๑ คน

การดำเนินงาน ติดตามการจัดส่งนมโรงเรียน ตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ในช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๖๕ พบว่า ปัจจุบันเด็กนักเรียนได้รับนมครบทุกโรงเรียนปีงบประมาณ ๒๕๖๖ การเก็บน้ำนมดิบหน้าโรงงานของผู้ประกอบการนมโรงเรียน ส่งศูนย์วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ ตำบลท่าพระ จังหวัดขอนแก่น ทุกเดือน เริ่ม เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ บริษัท อุดรแดรี่ฟูดส์ จำกัด บริษัท แมรี่แอนด์ โปรดักส์ จำกัด บริษัท เทียนข้าสาขาอุดรธานี และหกรณ์โคนมอุดรธานี จำกัด คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชนกลุ่มที่๓ (เขตปศุสัตว์ที่ ๔) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้คำสั่งที่ ๔๒๕๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน ระดับจังหวัด ประกอบด้วยคณะกรรมการ รวม ๙ ท่าน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธาน คณะทำงาน ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ คำสั่งที่ ๔๒๕๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบโรงงานหรือสถานประกอบการที่ผลิตผลิตภัณฑ์นมโรงเรียน ประกอบด้วยคณะกรรมการ ๑๓ ท่าน โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี (กำกับดูแลกลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจ) เป็นประธานคณะทำงาน ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี เป็นคณะทำงานและเลขานุการ (อยู่ระหว่างเสนอหนังสือนำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งคำสั่งแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๑.๖ สินค้าสำคัญของจังหวัด

(๑) **สินค้าเด่น ได้แก่** มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ลักษณะผิวสีเหลืองทอง มีรสหวาน ผลใหญ่ พื้นที่ปลูกอำเภอหนองวัวซอจำนวน ๗,๐๐๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๗,๖๓๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑.๐๙ ตัน/ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๔)

(๒) **สินค้า GI ได้แก่** -ไม่มี- (สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๔)

๑.๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่ น้ำพริกข้าว น้ำพริกควาสกัด น้ำเสาวรส ตราเพชร งาดำหวานน้อย ข้าวกล้องเพาะงอกหอมมะลิ ผ้าไหมมัดหมี่ ลูกประคบสมุนไพร ไหมขัดฟันแท้ จากธรรมชาติ ข้าวกล้อง ๘ สายพันธุ์และปลาร้าบองผง (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๔)

๑.๘ โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี (เอกสารแนบ)

- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีการแปรรูปพืชสมุนไพร ตำบลหนองแวง อำเภอน้ำโสม
- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีตลาดปลา ตำบลเตาไห อำเภอฟังไย
- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไม้ผล มะม่วง ตำบลลูกหมากไฟ อำเภอนองวัวซอ
- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีไม้ดอก บ้านห้วยสำราญ ตำบลหนองไฮ อำเภอมือง
- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีกาแฟ บ้านคีรีวงกต ตำบลนาแค อำเภอนาเยีย
- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีข้าวเม่า บ้านผักบุง ตำบลกลางใหญ่ อำเภอบ้านฝาง
- โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบัวแดง บ้านเชียงแหง ตำบลเชียงแหง อำเภอกุมภวาปี

(สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๔)

๑.๙ สหกรณ์การเกษตร

(๑) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด ๑๔๐ สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ ๑๖๕,๔๓๙ ราย

(๒) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์จังหวัด ประกอบไปด้วย

- ดีเลิศจำนวน ๓๔ สหกรณ์
- ดีมากจำนวน ๑๖ สหกรณ์
- ดีจำนวน ๗ สหกรณ์
- ไม่ผ่านมาตรฐาน จำนวน ๒๕ สหกรณ์
- ไม่นำมาจัดมาตรฐาน จำนวน ๕๕ สหกรณ์

(สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๔ การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์จังหวัด

ประเภท	การจัดมาตรฐานสหกรณ์ (แห่ง)					
	ดีเลิศ	ดีมาก	ดี	ไม่ผ่านมาตรฐาน	ไม่นำมาจัดมาตรฐาน	รวม
สหกรณ์	๓๔	๑๖	๗	๒๕	๕๕	๑๔๐
ภาคการเกษตร	๑๘	๑๕	๕	๑๘	๔๓	๙๙
การเกษตร	๑๘	๑๕	๕	๑๘	๔๒	๙๘
ประมง					๑	๑
นอกภาคการเกษตร	๑๖	๔	๒	๗	๑๒	๔๑
ออมทรัพย์	๑๕	๑		๒	๑	๑๙
เครดิตยูเนียน	๑	๒	๑	๒		๖
บริการ		๑	๑	๓	๑๐	๑๕
ร้านค้า					๑	๑

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดอุดรธานี

๒.๑ การรับรองเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) เกษตรกรจำนวน ๑,๕๒๗ ราย พื้นที่ ๑๒,๙๑๒.๑๐ไร่รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๕ การรับรองเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
๑	ข้าวอินทรีย์ (กลุ่ม) (๑ ล้านไร่)	๑,๑๐๔ ราย (๕๔ กลุ่ม)	๘,๘๔๑.๕๐	รับรอง ปี ๒๕๖๕
๒	ข้าวอินทรีย์ (กลุ่ม) (๑ ล้านไร่)	๓๓๗ ราย (๑๕ กลุ่ม)	๓,๓๓๕	รับรองปี ๒๕๖๔

ตารางที่ ๕ การรับรองเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
๑	ข้าวอินทรีย์ (กลุ่ม) (๑ ล้านไร่)	๑,๑๐๔ ราย (๕๔ กลุ่ม)	๘,๘๔๑.๕๐	รับรอง ปี ๒๕๖๕
๒	ข้าวอินทรีย์ (กลุ่ม) (๑ ล้านไร่)	๓๓๗ ราย (๑๕ กลุ่ม)	๓,๓๓๕	รับรองปี ๒๕๖๔
๓	ข้าวอินทรีย์ (กลุ่ม) (๑ ล้านไร่)	๒๔ ราย (๒ กลุ่ม)	๒๘๗	ต่ออายุ ปี ๒๕๖๔
๔	ข้าวอินทรีย์ (เดี่ยว)	๑ ราย	๔	ระยะปรับเปลี่ยน
๕	ข้าวอินทรีย์ (เดี่ยว)	๔๔ ราย	๓๘๑.๒๕	รับรองแหล่งผลิตข้าวอินทรีย์
๖	ข้าวอินทรีย์ (เดี่ยว)	๒ ราย	-	รับรองขอขยายแปรรูป/คัดบรรจุ
๗	ข้าวอินทรีย์ (เดี่ยว)	๑๑ ราย	๔๖.๒๕	อยู่ระหว่างการดำเนินการ (สมัครใหม่)

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี (๒๕๖๕)

๒.๒ การรับรองเกษตรปลอดภัย (GAP)

(๑) ข้าว (GAP)) เกษตรกรจำนวน ๕๕๘ ราย พื้นที่ ๖,๕๙๓.๒๕ ไร่ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้
ตารางที่ ๖ การรับรองข้าวปลอดภัย (GAP)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
๑	GAP เมล็ดพันธุ์ข้าว	๓๑๙ ราย(๑๐ กลุ่ม)	๔,๐๙๘ ไร่	รับรองปี ๒๕๖๔
๒	GAP ข้าวคุณภาพ (กลุ่ม)	๑๘๙ ราย (๑๐ กลุ่ม)	๑,๘๖๕.๒๕ ไร่	รับรองปี ๒๕๖๔
๓	GAP รายเดี่ยว	๓๐ ราย	๓๔๑.๕๐ ไร่	รับรองปี ๒๕๖๔
๔	GAP รายเดี่ยว	๖ ราย	๓๐.๕๐ ไร่	อยู่ระหว่างการ ทบทวนและตรวจ ประเมิน
๕	GAP รายเดี่ยว	๑๔ ราย	๒๕๘ ไร่	รับรองปี๖๕
รวม		๕๕๘	๖,๕๙๓.๒๕	

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุดรธานี (๒๕๖๕)

(๒) พืชอื่น ๆ (GAP) เกษตรกรจำนวน ๓๒๘ ราย พื้นที่ ๒,๑๔๑.๗๑ ไร่
 รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๗ การรับรองพืชอื่น ๆ ปลอดภัย (GAP)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๑	กระเจียว	๓	๒.๓๑๓
๒	กระชาย	๑	๐.๑๒๕
๓	ผักกาดหอม	๑	๑.๐๐
๔	กล้วยหอมทอง	๙	๒๐.๕๐
๕	กวาดตุง	๑๙	๐.๔๒๓
๖	กาแฟ	๓	๒๕.๐๐
๗	กุยช่าย	๑	๐.๕๐
๘	โกโก้	๒	๑๐.๐๐
๙	ข่า	๓	๑.๑๒๕
๑๐	ขึ้นฉ่าย	๓	๐.๕๓๒
๑๑	คะน้า	๑๘	๐.๓๖
๑๒	เงาะ	๘	๒๕.๒๕
๑๓	ต้นอ่อนพืช	๓	๐.๐๗๓๕
๑๔	ตะไคร้	๑	๐.๑๒๕
๑๕	ถั่วอก	๑	๑.๐๐
๑๖	ถั่วลิสง	๑	๑.๐๐
๑๗	ทุเรียน	๑	๑.๐๐
๑๘	ผักกาดเขียว	๑	๐.๐๖๓
๑๙	ผักชีลาว	๑	๐.๐๓๒

ตารางที่ ๗ การรับรองพืชอื่น ๆ ปลอดภัย (GAP) (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๒๐	ผักหวานป่า	๑	๒.๐๐
๒๑	ไผ่	๒	๑๖.๐๐
๒๒	ฝรั่ง	๓	๖.๒๕
๒๓	พริก	๔	๔.๓๑๓
๒๔	ฟักข้าว	๑	๑.๐๐
๒๕	มะขามเทศ	๑	๒.๐๐
๒๖	มะเขือ	๓	๐.๖๓
๒๗	มะเขือเทศ	๑	๐.๒๕
๒๘	มะเขือพวง	๑	๐.๒๕
๒๙	มะนาว	๕	๑๐.๗๕
๓๐	มะพร้าวน้ำหอม	๑	๑.๕๐
๓๑	มะม่วง	๒๑๕	๒,๐๙๖.๕๐
๓๒	มันเบอรรี่	๑	๐.๒๕
๓๓	มันสำปะหลังสำหรับบริโภค	๑	๘.๐๐
๓๔	เมล่อน	๑	๐.๒๕
๓๕	เลม่อน	๑	๐.๒๕
๓๖	ละมุด	๑	๑.๓๗๕
๓๗	หน่อไม้ฝรั่ง	๑	๔.๐๐
๓๘	เห็ดถั่งเช่า	๑	๐.๐๓๑
๓๙	เห็ดฟาง	๑	๑.๐๐
๔๐	อ้อยคั้นน้ำ	๑	๒.๐๐
๔๑	อ้อย(ขอนแก่น๓)	๑	๓.๐๐
๔๒	อินทผลัม	๕	๖๒.๐๐
๔๓	ไฮโดรโปนิกส์	๖	๓.๘๒
รวม		๓๓๙	๒,๓๑๘.๙๐

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี (๒๕๖๕)

(๓) ปศุสัตว์ (GAP) จำนวน ๔๔๓ ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๘ ปศุสัตว์ (GAP)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	ฟาร์ม	ตัว
๑	ฟาร์มโคเนื้อ	๒	๔๗๒
๒	ฟาร์มโคนม	๑๘๑	๖,๗๘๗
๓	ฟาร์มสุกร	๒๑๐	๑๘๘,๑๔๒
๔	ฟาร์มไก่เนื้อ	๓๑	๓๕๔,๓๔๐
๕	ฟาร์มไก่ไข่	๑๖	๖๑๕,๓๒๘
๖	ฟาร์มไก่พันธุ์	๑	๓๐๐
๗	ฟาร์มเป็ดพันธุ์	๑	๓๖๐
๘	ฟาร์มจิ้งหรีด	๑	-
รวม		๔๔๓	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

(๔) ประมง (GAP) เกษตรกรขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งสิ้น ๑๕,๒๘๘ ราย มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๒๑,๒๒๖.๐๓ ไร่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๑๗๘ ฟาร์ม เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ ๑๔๒ ราย เกษตรรายเดี่ยว ๓๑ ราย และ มกษ. ๗๔๑๗ - ๒๕๕๙ จำนวน ๕ ราย ละเอียดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๙ ประมง (GAP)

ลำดับที่	ชนิดสินค้า	ฟาร์ม	ไร่	หมายเหตุ
๑	กุ้งก้ามกราม	๑	๔.๕	
๒	ปลาดุกบิ๊กอุย	๓๗	๑๒๓.๓๘	
๓	ปลานิล	๓๕	๑๖.๐๓	ปลานิลในกระชัง ๒๗ ฟาร์ม ปลานิลในบ่อดิน ๘ ฟาร์ม
๔	ปลาตะเพียน	๑๐๑	๑๔๕	
๕	ปลาตะเพียน ปลาดุกปลาไน ปลานิล	๑	๔	
๖	ปลาตะเพียน ยี่สกเทศ นวลจันทร์ ปลาไน ปลาหมอ ปลาดุกบิ๊กอุยและปลาสลิด	๒	๑๑	ฟาร์มชำ/ฟาร์มเพาะ
๗	ปลาหมอ	๑	๒.๐๖	
รวม		๑๗๘	๓๐๕.๙๗	

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี (๒๕๖๕)

๓. งบประมาณ ปี ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น ๖๕๒,๖๕๓,๗๔๑ บาท

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและรายงานผลก้าวหน้าการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่ ซึ่งปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีแผนงานโครงการทั้งสิ้น ๓๒๖ โครงการ งบประมาณ ๖๕๒,๖๕๓,๗๔๑ บาท แยกเป็นงบจังหวัด ๑๕,๒๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๓ งบปกติ ๖๓๗,๔๕๓,๗๔๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๖๗

ผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ไตรมาสที่ ๔ จำนวน ๓๒๖ โครงการ ดังนี้

- โครงการที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๓๑๖ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๙๔

- โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๐ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๗

- ผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุดรธานี ไตรมาสที่ ๔ งบประมาณทั้งสิ้น ๖๕๒,๖๕๓,๗๔๑ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๕๗๙,๘๕๑,๕๓๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๕ แยกเป็น โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีมีการเบิกจ่ายงบประมาณจำแนกตามแหล่งงบประมาณ ได้ดังนี้

- งบจังหวัด ๑๕,๒๐๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๔,๓๓๕,๕๖๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๓๑

- งบปกติ ๖๓๗,๔๕๓,๗๔๑ บาท ๕๖๕,๕๑๕,๙๗๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๑

๓.๑ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๓๒,๓๙๘,๑๙๕.๒๔ บาท ผลการเบิกจ่าย ๕๒๖,๔๖๗,๓๓๘.๓๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๒๕

๓.๒ งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

๑) งบจังหวัด งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๔,๓๓๔,๕๘๓.๒๓ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๔,๓๓๔,๕๘๓.๒๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๑.๑) ด้านพืช: โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานครบวงจร (ป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีในแปลงผัก) งบประมาณ ๑๙๙,๐๒๐.๐๐ บาท เป้าหมาย ๕๐ ราย พื้นที่ดำเนินการ ๗ อำเภอ (อ.เมือง อ.กุมภวาปี อ.โนนสะอาด อ.หนองวัวซอ อ.หนองแสง อ.หนองหาน อ.บ้านดุง) ผลการเบิกจ่าย ๑๙๙,๐๒๐.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๑.๒) โครงการชลประทาน: โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำอ่างเก็บน้ำกุดลิงง้อตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป้าหมาย ๑ แห่ง งบประมาณ ๑๔,๑๓๕,๕๖๓.๒๓ บาท ผลการเบิกจ่าย ๑๔,๑๓๕,๕๖๓.๒๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๑.๓) ด้านปศุสัตว์: โครงการ.....-..... เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-..... (เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๑.๔) ด้านประมง: โครงการ.....-..... เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-..... (เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒) งบกลุ่มจังหวัด

โครงการ : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร งบประมาณ ๑,๒๘๘,๖๐๐ บาท บาท ผลการเบิกจ่าย ๑,๑๔๔,๘๕๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๔

(กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

๔. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จังหวัดอุดรธานี ได้ขับเคลื่อนงานนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่ โดยได้คัดเลือกชนิดสินค้าเกษตรที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานนโยบาย จำนวน ๒ ชนิดสินค้า ได้แก่ พืชผักและมันสำปะหลัง ในการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญของเกษตรเกษตรและสหกรณ์

๔.๑. พืชผัก มี ๔ ชนิด ได้แก่

๑) ผักสลัด เกษตรกร ๒๒๕ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๒๓๘.๒๕ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๗๙.๒๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๑๗.๔๒๕ ตัน/ปี พื้นที่เพาะปลูกเขต Sm (เหมาะสมเล็กน้อย) ๒๓๘.๒๕ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน ๕๒ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ๑๘๖.๒๕ ไร่ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี ๒๕๖๓ ๘.๘๑ ไร่ ปี ๒๕๖๔ ๘.๖๙ ไร่

๒) ผักบุง เกษตรกร ๓๒๕ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๓๑๖ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๐๑.๕๙ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๐๙.๔๘๓ ตัน/ปี พื้นที่เพาะปลูกเขต S๓ (เหมาะสมเล็กน้อย) ๓๑๖ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน ๔๖.๕ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ๒๖๙.๕๐ ไร่ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี ๒๕๖๓ ๒.๑๓ ไร่ ปี ๒๕๖๔ ๗.๘๐ ไร่

๓) ผักคะน้า เกษตรกร ๓๑๔ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๙๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๗๑.๕๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๙๒.๓๘ ตัน/ปี พื้นที่เพาะปลูกเขต S๓ (เหมาะสมเล็กน้อย) ๙๑ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน ๔๑.๕ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ๔๙.๕๐ ไร่ ประสิทธิภาพการใช้น้ำ ๒๗๕ (ลบ.ม./ไร่) ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี ๒๕๖๓ ๐.๖๒ ไร่ ปี ๒๕๖๔ ๐.๙๑ ไร่

๔) ผักหอมแบ่ง เกษตรกร ๑๔๗ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๔๒๔.๙๙ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๓๐๒ ไร่ ผลผลิตรวม ๘๓๕.๘๘ ตัน/ปี พื้นที่เพาะปลูกเขต S๓ (เหมาะสมเล็กน้อย) ๔๒๔ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน ๗๘ ไร่ พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ๓๔๖ ไร่ ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปี ๒๕๖๓ ๐.๖๒ ไร่ ปี ๒๕๖๔ ๐.๙๑ ไร่

๔.๑ การขับเคลื่อนการดำเนินงานในสินค้าพืชผัก ตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตร สหกรณ์๑๒ นโยบาย ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

๔.๑.๑ การบริหารจัดการน้ำ อย่างเป็นระบบให้เพียงพอ อบรมถ่ายทอดความรู้ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อให้การใช้น้ำเกิดประโยชน์และเพียงพอ สำหรับใช้ปลูกพืชได้ตามฤดูกาล รวมทั้งมีการจัดการน้ำที่เหมาะสมตามพืชที่ต้องการ การจัดนิทรรศการ ให้ความรู้และการจัดแสดงการบริหารจัดการน้ำแบบระบบจ่ายน้ำประสิทธิภาพสูง ด้วยระบบท่อส่งน้ำ ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบน้ำหัวจ่ายแบบฉีดฝอย และระบบน้ำหยด/ผลการดำเนินการ โดยจัดนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานของจังหวัดตามโครงการจังหวัดเคลื่อนที่ (บำบัดทุกข์ บำรุงสุขและ ให้บริการประชาชนจังหวัดอุดรธานี) และโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารประชาชนจังหวัดอุดรธานี) และโครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จัดสร้างสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบท่อส่งน้ำ ยกระดับการบริหารจัดการน้ำให้แก่เกษตรกร เพื่อการบริหารจัดการน้ำ อย่างเป็นระบบ แม่นยำและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของพืชในทุกช่วงเวลานำไปสู่การปลูกพืช มูลค่าสูงที่ต้องการการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ/ผลการดำเนินการจัดสร้างสถานีสูบน้ำ ๕ สถานีในงบประมาณปี ๒๕๖๕ พื้นที่ชลประทาน ๔,๓๕๐ ไร่

๔.๑.๒ การผลิตพันธุ์พืช ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการร้านค้า ทราบถึงประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดมาตรฐาน คุณภาพและวิธีเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ควบคุม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ การออกใบอนุญาตร้านค้าในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์และเข้าตรวจสอบเอกสาร ใบอนุญาตขาย ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ข้อความในฉลาก ภาชนะบรรจุ สุ่มเก็บตัวอย่างนำไปตรวจสอบ วิเคราะห์โดยปฏิบัติหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

๔.๑.๓ การป้องกันโรคระบาดในพืช แจ้งเตือนการระบาดโรคและแมลงศัตรูทุก เดือนให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้นำไปประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวการระบาดโรคและแมลงแก่ เกษตรกรในพื้นที่และประกาศแจ้งเตือนในเว็ปไซด์ผ่านทางเว็ปไซด์ของหน่วยงานและเฝ้าระวังป้องกัน

และควบคุมศัตรูพืชไม่ให้เกิดการระบาด โดยเน้นเรื่อง การใช้ชีวภัณฑ์ป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช สร้างการรับรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๔.๑.๔ คุณภาพและมาตรฐานในการรับรองสินค้าเกษตร ประชาสัมพันธ์และขอความร่วมมือตลาดรับซื้อกระตุ้นให้ผู้ผลิตตระหนักและมี ความต้องการในการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะราคาต้องมีความแตกต่างจากผลผลิตทั่วไปเพื่อเป็นแรงจูงใจแก่เกษตรกรและได้พัฒนาชีว ภัณฑ์ที่สามารถทดแทนสารเคมีและมีการขยายผลเทคโนโลยีของกรมวิชาการสู่เกษตรกรผู้ผลิตพืชผักให้ เกษตรกรรู้จักวิธีใช้สารชีวภัณฑ์และการผลิตชีวภัณฑ์ใช้เองอย่างง่าย มีแผนงาน/โครงการ ดำเนินงาน ภายใต้นโยบายคุณภาพและมาตรฐานในการรับรองสินค้าเกษตร จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย ๑) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยมีเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๙๔ ราย มีกิจกรรมการ ดำเนินงาน ดังนี้ กิจกรรมที่ ๑ อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (รายใหม่ ปี ๒๕๖๕) เกษตรกร ๕๔ ราย หลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑ วัน งบประมาณ ๑๐,๘๐๐ บาท และกิจกรรมที่ ๒ อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และศึกษาดูงาน (รายเดิมปี ๒๕๖๔) เกษตรกร ๔๐ ราย หลักสูตร การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑ ครั้ง ๑ วัน งบประมาณ ๑๑,๐๐๐ บาท และ๒) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP ดำเนินการ ดังนี้ การฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (พืชอาหาร) ตาม กระบวนการผลิตพืชที่ดี (GAP) เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕ เกษตรกร ๓๒๔ ราย แหล่งผลิตได้รับการยอมรับ จากผู้บริโภค,ผู้จำหน่ายสินค้าได้การรับรองใบ Q) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ และแหล่งรับซื้อ/จำหน่าย ผลผลิต เช่น โรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม Farm Station ตลาดจริงใจ ตลาด สีเขียว ตลาดในหมู่บ้านและตลาดเมืองทองเจริญศรี รวมถึงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชอินทรีย์ เช่น ข้าวและพืชอื่น ๆ

๔.๑.๕ การพัฒนาช่องทางการตลาด อบรมสอนแนะให้ความรู้ กำกับและติดตามใน การทำบัญชีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การทำบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน และต้นทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้ ทราบผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการบริหารงาน รายได้ และรายจ่าย/ต้นทุนการผลิตนำข้อมูลที่บันทึกไว้ไปใช้ในการวางแผนในรอบการผลิตต่อไป จำนวน ๒ กลุ่ม คือ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ดงเรืองและวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักห้วยน้ำบุน บูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรและจัดอบรม ในด้านการบริหารจัดการกลุ่ม การแปรรูป การตลาดและช่องทางตลาดออนไลน์และการพัฒนา ผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเพิ่มความหลากหลายให้กับสินค้าเกษตร

๔.๑.๖ การลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน ส่งเสริมองค์ความรู้การปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก พด. ๑ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมการผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๒ มีแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงานการลดต้นทุนการผลิต : โครงการการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลง ใหญ่ งบประมาณทั้งสิ้น ๙๐๙,๖๐๐ บาท โดยมีกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานด้านพืชผัก งบประมาณ ๔๘,๖๐๐ บาท ได้แก่ บริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้ การบริหารจัดการโครงการและการติดตามประเมินผล ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔.๑.๗ การส่งเสริมอาชีพ -

๔.๑.๘ การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินงานการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมรับกับสถานการณ์ด้านการเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรไทยมีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ จำนวน ๒๐๓,๕๐๐ บาท ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และมีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้ **๑) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่** จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เน้นให้ความสำคัญกับเกษตรกรรุ่นใหม่ในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมี Young Smart Farmer รุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยงให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ในปี ๒๕๖๕ และบูรณาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยมีการจัดเวทีที่ ๑ จัดเวทีวิเคราะห์ตนเอง ปรับแนวคิด สร้างแรงจูงใจ จัดทำแผนที่กิจกรรม (แผนการผลิต/การตลาด) แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และหรือแผนพัฒนากิจกรรมการเกษตรในเชิงธุรกิจเกษตร รวมถึงประเมินคุณสมบัติของ Young Smart Farmer ก่อนการเรียนรู้ โดยนำมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง เพื่อค้นหาความต้องการด้านวิชาการและเทคโนโลยีของเกษตรกรรุ่นใหม่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ และจัดทำช่องทาง การเรียนรู้และการติดต่อสื่อสารและเวทีที่ ๒ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเชื่อมโยงเครือข่ายระดับจังหวัด นำเสนอผลงานจากการเรียนรู้และให้เกษตรกรรุ่นใหม่วางแผนอนาคต สรุปและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งประเมินคุณสมบัติของ Young Smart Farmer หลังการเรียนรู้ และ**๒) การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)** สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ดังนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของ กรมส่งเสริมการเกษตร แต่ยังไม่ผ่านคุณสมบัติเป็น Smart Farmer (SF) กล่าวคือ ยังจัดอยู่ในกลุ่ม Developing Smart Farmer (DSF) หรือเกษตรกรทั่วไปที่ประเมินแล้วมีผลการประเมินอยู่ในกลุ่ม DSF จำนวน ๒๐ อำเภอๆ ละ ๑๐ ราย รวม ๒๐๐ ราย โดยบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๑ ในช่อง “ก่อน” ผ่านทาง ระบบฐานข้อมูล Smart Farmer สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีที่ ๑ วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และ เน้นย้ำ ให้เกษตรกร “นำไปปฏิบัติจริง” ปรับแนวคิดในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง และคอยให้คำปรึกษาในระหว่างการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีที่ ๒ หลังจากจัดเวทีที่ ๑ แล้ว ประมาณ ๑ เดือน เพื่อให้เกษตรกรได้มีช่วงเวลานำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ไปปฏิบัติ โดยอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพตามแผนการผลิตรายบุคคลและติดตามผลการฝึกปฏิบัติตามแผนฯรวมทั้งปรับปรุงแผนเพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในระยะยาว โดยมี Smart Farmer ต้นแบบ เป็นพี่เลี้ยง สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามผลการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามระบบ T&V System โดยประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๒ จากนั้นบันทึกผลประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ในช่อง “หลัง” ผ่านทางระบบฐานข้อมูล Smart Farmer และดำเนินการถอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๑ คน

๔.๑.๙ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดอุดรธานี มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) หลัก ด้านพืชผัก จำนวน ๑ แห่ง และ เครือข่าย ๙ แห่ง มีแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๕ ดังนี้ ๑) กำหนดแนวทางให้ ศพก. ทั้งหลักและเครือข่าย ต้องมีชนิดสินค้าที่เข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานความปลอดภัย อย่างน้อยร้อยละ ๖๐ และมีการใช้แนวทางการผลิตสินค้าเกษตรแบบปลอดภัยร้อยละ ๑๐๐ ๒) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ระหว่าง ศพก. ภายในจังหวัด และศูนย์ AIC เพื่อพัฒนาทักษะเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๓) ส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ ซึ่งจังหวัดอุดรธานี มี ศพก. ด้านพืชผักที่รวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่พืชผัก จำนวน ๒ แห่ง (อำเภอเมือง และหนองหาน) ๔) ส่งเสริมให้ ศพก. ด้านพืชผัก เป็นจุดถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยมีเกษตรกรต้นแบบ (Change Agent) ผู้เกษตรกรทั่วไปได้เรียนรู้ ปฏิบัติตาม ในเรื่องการผลิตสินค้าเกษตรแบบปลอดภัย เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป ๕) ส่งเสริมให้เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสูงธุรกิจอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่และ๖) มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรติดตามผล/ตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ

๔.๑.๑๐. การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินงานกิจกรรมดังนี้ ๑) ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ AIC เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายการทำงานร่วมกันในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๒) ลงพื้นที่ร่วมกันเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานในการดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๓) แต่ละหน่วยงานปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด ๔) รวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ดำเนินงานเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข (R&D) และ๕) บรรจุงลงในแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อนำไปขยายผลต่อไป

๔.๑.๑๑. ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร (Big Data) ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๒๑ คน มีหน้าที่รายงานราคาสินค้าเกษตรจำนวน ๕๒ ชนิดทุกสัปดาห์ โดยจัดทำระบบรายงานภาวะการผลิตพืชในอำเภอ (ระบบ รต.รอ.) ทั้งหมด ๔๓๑ ชนิด เป็นระบบฐานข้อมูลการปลูกในพื้นที่ระดับตำบล ในระดับอำเภอ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในงานส่งเสริมการเกษตรทั้งในระดับท้องที่ ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาภาคการเกษตร ในด้านการเพาะปลูกพืชซึ่งจัดเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพลังงาน แหล่งวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรมและการสร้างสมดุลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้มีการผลิตพืชอย่างพอเพียงและเหมาะสมต่อความต้องการของตลาด และยังเป็นข้อมูลประกอบการช่วยคาดการณ์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรได้ ในการจัดทำข้อมูลฯได้มีการประชุมกลั่นกรองข้อมูลระดับอำเภอ ก่อนรายงานข้อมูลในระบบ รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืชระดับตำบล (รต.) ทุกเดือน โดยในปี ๖๕ มีรายงานพื้นที่ปลูกพืชผัก ดังนี้ ผักสลัด ๒๒๕ ครัวเรือน พื้นที่ ๒๓๘.๒๕ ไร่ ผักบุ้ง ๓๒๕ ครัวเรือน พื้นที่ ๓๑๖ ไร่ ผักคะน้า ๓๑๔ ครัวเรือน พื้นที่ ๙๑ ไร่ และผักหอมแบ่ง ๑๔๗ ครัวเรือน พื้นที่ ๔๒๔.๙๙ ไร่ และจัดทำระบบทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีช่องทางการขึ้นระบบทะเบียน โดยผ่าน Farm book Application และสำนักงานเกษตรได้ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ของสำนักงานเกษตรและผ่านช่องทางชุมชน หอกระจายข่าวและสื่อออนไลน์ (Line เพจสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด) เพื่อให้เกษตรกรได้ปรับปรุงข้อมูลการเพาะปลูกทุกปี ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการปฏิบัติในพื้นที่และข้อมูลจากการขึ้น

ทะเบียนจะใช้เป็นฐานข้อมูลในการตอบสนองนโยบายของทางภาครัฐในการช่วยเหลือเกษตรกร เช่น โครงการประกันรายได้เกษตรกรหรือช่วยเหลือด้านต่าง ๆ

๔.๒ การขับเคลื่อนการดำเนินงานในสินค้ามันสำปะหลังตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรสหกรณ์๑๒ นโยบาย ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เกษตรกร ๓๕,๖๑๒ ราย พื้นที่เพาะปลูก ๔๗๑,๓๕๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๔๑๖,๒๐๐ ไร่ ผลผลิต (ปี พ.ศ. ๒๕๖๔) ๑,๖๓๗,๒๖๐ ตัน/ปี พื้นที่เพาะปลูกเขต S๒ (เหมาะสมปานกลาง) ๓๘๐,๙๓๘ ไร่ และพื้นที่เพาะปลูกเขต N (ไม่เหมาะสม) ๙๐,๔๑๓ ไร่ แยกเป็นเพาะปลูกในเขตชลประทาน ๒,๐๘๓.๕๐ ไร่ เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน ๔๖๙,๒๖๗.๕๐ ไร่ ประสิทธิภาพการใช้น้ำ ๑,๖๒๖ (ลบ.ม./ไร่) ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (เข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยน) ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔ ไร่ ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑๙.๕ ไร่

๔.๒.๑ การบริหารจัดการน้ำ อย่างเป็นระบบให้เพียงพอ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) การจัดนิทรรศการ ให้ความรู้และการจัดแสดง การบริหารจัดการน้ำแบบระบบจ่ายน้ำประสิทธิภาพสูง ด้วยระบบท่อส่งน้ำ ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบน้ำหัวจ่ายแบบฉีดฝอย และระบบน้ำหยด/ผลการดำเนินการ โดยจัดนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานของจังหวัดตามโครงการจังหวัดเคลื่อนที่ (บำบัดทุกข์ บำรุงสุข และให้บริการประชาชนจังหวัดอุดรธานี) และโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารประชาชนจังหวัดอุดรธานี) และโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

๒) จัดสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบท่อส่งน้ำ ยกระดับการบริหารจัดการน้ำให้แก่เกษตรกร เพื่อการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ แม่นยำและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของพืชในทุกช่วงเวลานำไปสู่การปลูกพืชมูลค่าสูงที่ต้องการการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ/ผลการดำเนินการ จัดสร้างสถานีสูบน้ำ ๕ สถานีในงบประมาณปี ๒๕๖๕ พื้นที่ชลประทาน ๔,๓๕๐ ไร่ และ ๓) สนับสนุนการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ในพื้นที่เป้าหมายสินค้า มันสำปะหลัง จำนวน ๑๙๔ บ่อ พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๓๘๘ ไร่ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เพื่อเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับการเกษตร

๔.๒.๒ การผลิตพันธุ์พืช ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานีผลิตท่อนพันธุ์อ้อยสะอาดพันธุ์ ขอนแก่น ๓ เป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ ท่อน แต่ไม่ได้ผลิตพันธุ์มันสะอาด เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง แต่ศวพ.เครือข่าย มีการผลิตพันธุ์สะอาดและมีการตรวจสอบโรคก่อนจำหน่าย ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านเกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอและหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงานศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๑๐ จังหวัดอุดรธานี ผลิตมันสำปะหลัง พันธุ์ระยอง ๗๒ พื้นที่แปลงพันธุ์ ๔๕ ไร่ จำนวน ๑๔๔,๐๐๐ ลำ จ่ายให้เกษตรกรจำนวน ๔๘ ราย

๔.๒.๓ การป้องกันโรคระบาดในพืช มาตรการในการป้องกันโรคระบาดในพืช ประกอบด้วย ๑) มาตรการสร้างการรับรู้ โดยมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไปได้ทราบและตระหนักรู้เกี่ยวกับที่มาความสำคัญปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจจนอาจนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมาย ๒) มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาด โดยการเฝ้าระวังสำรวจติดตามสถานการณ์

การระบาดของศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช เพื่อใช้ติดตามสถานการณ์ และเตือนการระบาดของศัตรูพืช เฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างจากพื้นที่ปลูกใกล้เคียงที่พบโรคและ พืชอาศัยชนิดอื่น ๆ ที่มีแมลงหริ่งขาวเป็นพาหะโดยหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของแมลงหริ่งขาว และ ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และ๓) มาตรการควบคุมการระบาด ทำลายเมื่อพบร่องรอยการเข้าทำลายหรือพบการระบาด บังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อควบคุม และจำกัดพื้นที่ระบาดของศัตรูพืช เช่น พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ พื้นที่ที่มีการประกาศ กจร. ให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งให้เกษตรกรในพื้นที่ทราบเพื่อดำเนินการได้ อย่างถูกต้อง สร้างข้อตกลงร่วมของชุมชนโดยชุมชนเป็นผู้กำหนดเพื่อการควบคุมการระบาดของศัตรูพืช ในพื้นที่ โดยจังหวัดอุดรธานี ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานเกษตร จังหวัดอุดรธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี ในการ ปฏิบัติตามกฎหมาย การเฝ้าระวังการเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์ฯ โดยเกษตรกรที่ต้องการเคลื่อนย้ายท่อน พันธุ์มันสำปะหลังจะต้องนำไปอนุญาตเคลื่อนย้ายมันสำปะหลังจากพาณิชย์จังหวัดอุดรธานีมาแจ้งที่ สำนักงานเกษตรอำเภอที่มีการขนย้ายออก เพื่อตรวจสอบแปลงพันธุ์สะอาดและตรวจสอบโรค โดย เกษตรอำเภอเป็นผู้อนุมัติ ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการจัดทำแปลงพันธุ์ สะอาดในพื้นที่ปลอดโรค โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี และเกษตรตำบล ร่วมกันตรวจสอบพันธุ์สะอาดก่อนส่งมอบให้เกษตรกร และได้มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรใน พื้นที่ และได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางเฟสบุ๊ค เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ

๔.๒.๔ คุณภาพและมาตรฐานในการรับรองสินค้าเกษตร จังหวัดอุดรธานีได้จัดทำ แปลงทดสอบมันสำปะหลังเพื่อยกระดับมาตรฐาน GAP มันสำปะหลังร่วมกับบริษัท ซีเค คอร์ปอเรชั่น จำกัด สาขา ๐๐๐๑ ตำบลนาขุง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ทั้งนี้ ได้อบรมให้ความรู้ด้านมาตรฐาน GAP แก่เกษตรกรเครือข่ายของโรงงาน และร่วมบูรณาการกับบริษัทเซวานตี้ อีสาน อบรมให้ความรู้ด้าน มาตรฐานอินทรีย์ แก่เกษตรกรเครือข่าย และความรู้เรื่องโรคและแมลงศัตรูที่สำคัญ พร้อมแนวทางป้องกัน เบื้องต้นกรมวิชาการเกษตร ในส่วนของ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี ได้มีมาตรการใน การตรวจสอบและปัจจัยการผลิตให้ได้มาตรฐาน ประกอบด้วย ๑) มาตรการ การควบคุมการผลิต และ การจำหน่ายภายในประเทศ ตรวจสอบร้านจำหน่าย ตรวจสอบสถานที่ เลขที่ขาย การจัดการ การจัดการแยก ประเภทปัจจัยการผลิต ทางเกษตร ระบบการกำจัดกลิ่น ป้ายแสดงต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติ ตรวจสอบเอกสารใบอนุญาตขาย ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ข้อความในฉลาก ภาชนะบรรจุ สุ่มเก็บตัวอย่าง นำไปตรวจสอบวิเคราะห์โดยปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดดำเนินคดี หากพบว่า มี การฝ่าฝืนกฎหมาย พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการรวบรวมหลักฐานเสนอ ผู้บังคับบัญชา ขออนุมัติแจ้ง ความดำเนินคดี ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ที่เกิดเหตุหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่มีอำนาจสอบสวนอื่น เพื่อ ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดกฎหมาย ๒) มาตรการ การประชาสัมพันธ์ ชี้แจงการแก้ไขกฎหมายฉบับ ปรับปรุง เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ให้เป็นปัจจุบันทันสมัยและแจ้งประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ประกอบการทราบ อบรมผู้ควบคุมการขาย สำหรับผู้ขายวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรต้องผ่าน การอบรมผู้ควบคุม การขายวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรก่อน จึงจะขออนุญาตขายได้หรือผู้ที่สนใจ สามารถสมัครเข้าอบรมได้ เพื่อจะได้มีความรู้ทั้งในด้านกฎหมาย และการเลือกซื้อเลือกใช้ปัจจัยการผลิต ทางเกษตร ได้ถูกต้องและถูกกฎหมาย การเลือกซื้อสินค้ามาจำหน่าย ประชาสัมพันธ์แนะนำให้ผู้ จำหน่าย เลือกซื้อปัจจัยการผลิตทางการ เกษตรที่ได้คุณภาพ และถูกต้องตามกฎหมาย การเลือกซื้อ และใช้ปัจจัยการผลิต ประชาสัมพันธ์ ร่วมจัดทำแผนพืชมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจกให้เกษตรกรและ

ร้านค้าทราบถึงวิธีการเลือกซื้อและใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งจัดงานนิทรรศการเพื่อให้ ความรู้แก่บุคคลทั่วไป จัดแสดงร้านต้นแบบ Q-SHOP เข้าร่วมจัด พ.ร.บ.สัญญา เพื่อให้ประชาชนและ เกษตรกร ได้ทราบข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย และ พระราชบัญญัติพันธุ์พืช และ๓) มาตรการยกระดับร้านค้าและผู้ผลิต ซึ่งมีการดำเนินโครงการร้าน จำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-SHOP) เพื่อให้ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และถูกกฎหมายและโครงการผู้ผลิตวัตถุอันตราย ทางทางการเกษตร ปุ๋ยและพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ (Q-factory) เพื่อให้ ผู้ผลิตได้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้ มาตรฐาน

๔.๒.๕ การพัฒนาช่องทางทางการตลาด อบรมสอนแนะให้ความรู้ด้านการทำบัญชี ต้นทุนประกอบอาชีพ กำกับและติดตามสมาชิกแปลงใหญ่ เพื่อสามารถนำข้อมูลบัญชีต้นทุนประกอบ อาชีพที่บ้านทึกไว้ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนในรอบการผลิตต่อไป จำนวน ๑ แปลง (๓๐ ราย) และให้ คำแนะนำกับสหกรณ์ที่มีธุรกิจรวบรวม/แปรรูปมันสำปะหลัง โดยการวางระบบบัญชี ให้คำแนะนำการ บันทึกรายบัญชี การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและงบการเงินของสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและ ตัดสินใจในการ ดำเนินธุรกิจรวบรวม/แปรรูปมันสำปะหลัง จำนวน ๑ สหกรณ์ (สหกรณ์การเกษตรวัง สามหมอบ จำกัด) ในปี ๒๕๖๕ มีแปลงใหญ่มันสำปะหลัง จำนวน ๑๒ แปลง ทำ MOU ร่วมกับ ผู้ประกอบการในพื้นที่ จำนวน ๓ แห่ง การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการซื้อขาย จำนวน ๑๙ คู่สัญญา ผลผลิตรวม ๘๕,๑๒๑,๓๐๐ กิโลกรัม (๘๕,๑๒๑.๓๐ ตัน) ราคาเฉลี่ยตาม MOU กิโลกรัม ละ ๒.๖๒ บาท (MOU ในราคาสูงกว่าท้องตลาดกิโลกรัมละ ๐.๐๕ บาท) คิดเป็นมูลค่า ๒๒๓,๐๑๗,๘๐๖.๐๐ บาท โดยรับซื้อหัวมันสำปะหลังสด ทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจในราคาจำหน่าย ส่งผลทำให้มีความมั่นคงในด้านรายได้มากขึ้น และมีโครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมัน สำปะหลัง เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงงานเก็บสต็อกมันสำปะหลังที่เกินอุปทาน โดยรัฐจะให้เงินกู้แก่ ผู้ประกอบการตามปริมาณที่ผู้ประกอบการเก็บสต็อกไว้ เพื่อนำเงินไปรับซื้อมันสำปะหลังกับเกษตรกร เพิ่มขึ้น และรัฐจะชดเชยดอกเบี้ยให้ร้อยละ ๓ ส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ปลูก ส่งเสริมให้สหกรณ์ รวบรวม และแปรรูปเป็นมันเส้นสะอาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มขยายช่องทางทางการตลาด จำนวน ๒ สหกรณ์ การเกษตร ดังนี้ ๑) สหกรณ์การเกษตรวังสามหมอบ จำกัด ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน ๑,๕๗๑ คน ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ สหกรณ์ให้สินเชื่อสมาชิก เพื่อใช้เป็นทุนใน การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๕๘ ราย เป็นเงิน ๕,๙๘๖,๕๐๐ บาท สหกรณ์รวบรวมหัวมันสดจาก สมาชิกสหกรณ์ จำนวน ๔,๔๓๘ ตัน เป็นเงิน ๙,๐๐๙,๒๐๐ บาทและจากเกษตรกรทั่วไป จำนวน ๒,๖๖๐ ตัน เป็นเงิน ๕,๔๐๐,๐๗๖ บาท รวม ๗,๐๙๘ ตัน เป็นเงิน ๑๔,๔๐๙,๒๗๖ บาท สหกรณ์ จำหน่ายเป็นหัวมันสด ให้กับภาคเอกชน จำนวน ๖,๗๐๒ ตัน รวมเป็นเงิน ๑๔,๙๓๘,๓๔๙ บาท (โรงแปงมันกาฬสินธุ์ จำนวน ๙๖๕ ตัน เป็นเงิน ๒,๒๓๓,๒๑๒ บาท โรงงานจิรัฐพัฒนาการเกษตร จำนวน ๒๗๒ ตัน เป็นเงิน ๖๗๔,๙๔๙ บาท บริษัทพรีเมียร์คลอลิตี้สตาร์ช ๙๔ ตัน เป็นเงิน ๒๒๗,๕๑๙ บาท ร้านชาวดี อีสาน ๑๓๑ ตัน เป็นเงิน ๓๓๔,๔๓๓ บาท บริษัท ซีเค คอร์ปอเรชั่น ๑,๐๔๖ ตัน เป็น เงิน ๒,๖๒๖,๑๗๖ บาท และร้านบุญเหลือการยาง จำนวน ๔,๑๙๒.๐๑๔ ตัน เป็นเงิน ๘,๘๔๒,๐๖๐ บาท และ ๒) สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. อุตรธานี จำกัด มีสมาชิกจำนวน ๑๐๕,๓๖๙ คน ดำเนินธุรกิจรวบรวมมันเส้นสะอาด จากสมาชิก จำนวน ๕๒ คน จำนวน ๒๖๑ ตันเป็นเงิน ๑,๘๒๗,๐๐๐ บาท (สหกรณ์รับซื้อจากสมาชิกในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดในขณะนั้น) จำหน่ายให้

สหกรณ์โคนมศรีธาตุ จำกัด จำนวน ๒๖๑ ตัน เป็นเงิน ๒,๐๘๘,๐๐๐ บาท (สหกรณ์จำหน่ายให้
เครือข่ายสหกรณ์ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด)

๔.๒.๖ การลดต้นทุนการผลิต โดยมีการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลด
การใช้สารเคมีทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต ภายใต้โครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
มันสำปะหลัง ดังนี้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ส่งเสริม
การปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน ๔๗๐ ไร่ ส่งเสริมการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๔,๐๐๐ ลิตร
ผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๒.๔ ตัน และบริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน น้ำ
พืช มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงานการลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๒ โครงการ
ได้แก่ ๑) โครงการการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ งบประมาณทั้งสิ้น ๙๐๙,๖๐๐ บาท โดยมี
กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานด้านมันสำปะหลัง ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
จำนวน ๔ อำเภอ (กุแก้ว หนองแสง ไชยวาน ทุ่งฝน) จำนวน ๗ แปลง เกษตรกร ๒๖๕ ราย
งบประมาณ ๔๙๕,๒๐๐ บาท กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ บริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริม
การจัดทำแปลงเรียนรู้ การบริหารจัดการโครงการและการติดตามประเมินผล ผลการเบิกจ่ายคิดเป็น
ร้อยละ ๑๐๐ และ ๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (มันสำปะหลัง) งบประมาณ ๑๑๖,๔๐๐
บาท เป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๕๒ ราย กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ บริหารจัดการการถ่ายทอด
ความรู้แก่เกษตรกร จัดทำแปลงขยายผลแปลงต้นแบบ

๔.๒.๗ การส่งเสริมอาชีพ -

๔.๒.๘ การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer แนวทางการพัฒนาเกษตรกรสู่
Smart Farmer โดยมีรายละเอียดดังนี้ ๑) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เน้นให้ความสำคัญกับเกษตรกรรุ่นใหม่ในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วย
ตนเอง โดยมี Young Smart Farmer รุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยงให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ในปี ๒๕๖๕ และบูรณา
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ดังนี้ เวทีที่ ๑ จัดเวทีวิเคราะห์ตนเอง
ปรับแนวคิด สร้างแรงจูงใจ จัดทำแผนที่กิจกรรม (แผนการผลิต/การตลาด) แผนการผลิตรายบุคคล
(IFPP) และหรือแผนพัฒนากิจกรรมการเกษตรในเชิงธุรกิจเกษตร รวมถึงประเมินคุณสมบัติของ Young
Smart Farmer ก่อนการเรียนรู้ โดยนำมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง เพื่อค้นหา
ความต้องการด้านวิชาการและเทคโนโลยีของเกษตรกรรุ่นใหม่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่
ใหม่ และจัดทำช่องทางการเรียนรู้และการติดต่อสื่อสาร เวทีที่ ๒ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับ
เกษตรกรรุ่นใหม่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เชื่อมโยงเครือข่ายระดับจังหวัด นำเสนอผลงานจาก
การเรียนรู้และให้เกษตรกรรุ่นใหม่วางแผนอนาคต สรุปและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งประเมิน
คุณสมบัติของ Young Smart Farmer หลังการเรียนรู้ ๒) การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart
Farmer) อบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ดังนี้ (๑) สำนักงานเกษตรอำเภอ
คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการ
พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของกรมส่งเสริมการเกษตร แต่ยังไม่ผ่านคุณสมบัติเป็น
Smart Farmer (SF) กล่าวคือ ยังจัดอยู่ในกลุ่ม Developing Smart Farmer (DSF) หรือเกษตรกร
ทั่วไปที่ประเมินแล้วมีผลการประเมินอยู่ในกลุ่ม DSF จำนวน ๒๐ อำเภอ ๆ ละ ๑๐ ราย รวม ๒๐๐ ราย
โดยบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๑ ในช่อง “ก่อน” ผ่านทาง ระบบ

ฐานข้อมูล Smart Farme (๒) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีที่ ๑ วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และ เน้นย้ำ ให้เกษตรกร “นำไปปฏิบัติจริง” ปรับแนวคิดในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและคอยให้คำปรึกษาในระหว่างการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (๓) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีที่ ๒ หลังจากจัดเวทีที่ ๑ แล้ว ประมาณ ๑ เดือน เพื่อให้เกษตรกรได้มีช่วงเวลานำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ไปปฏิบัติ โดยอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพตามแผนการผลิตรายบุคคล และติดตามผลการฝึกปฏิบัติตามแผนฯรวมทั้งปรับปรุงแผนเพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในระยะยาว โดยมี Smart Farmer ต้นแบบ เป็นพี่เลี้ยง (๔) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามผลการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามระบบ T&V System โดยประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๒ จากนั้นบันทึกผลประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ในช่อง “หลัง” ผ่านทางระบบฐานข้อมูล Smart Farmer และ(๕) ดำเนินการถอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๑ คน

๔.๒.๙ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดอุดรธานี มี ศพก. หลัก ด้านมันสำปะหลัง ๓ แห่ง และ เครือข่าย ๙ แห่ง มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๕ ดังนี้ ๑) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ระหว่าง ศพก. ภายในจังหวัดและศูนย์ AIC เพื่อพัฒนาทักษะเกษตรกร ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๒) ส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นแปลงใหญ่ ซึ่ง จังหวัดอุดรธานี มี ศพก. ด้านพืชไร่ (มันสำปะหลัง) ที่รวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๓ แห่ง (อำเภอโนนสะอาด ว่างสามหมอและน้ำโสม) ๓) ส่งเสริมให้ ศพก. เป็นจุดถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยมีเกษตรกรต้นแบบ (Change Agent) สู่เกษตรกรทั่วไปได้เรียนรู้ปฏิบัติตาม ในเรื่องการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยสั่งตัดและใช้ตามค่าวิเคราะห์ดิน ลดการใช้สารเคมี ๔) ส่งเสริมให้เข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด และโครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสูงธุรกิจอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่ (MOU รับซื้อผลผลิตระหว่างโรงงานฯและกลุ่มเกษตรกร ๕) มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรติดตามผล/ตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ และ๖) อบรมให้ความรู้ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพให้กับเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) รายสินค้ามันสำปะหลัง จำนวน ๑ ศูนย์

๔.๒.๑๐ การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) โดยมีรายละเอียดดังนี้ ๑) ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ AIC เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมาย การทำงานร่วมกันในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๒) ลงพื้นที่ร่วมกันเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานในการดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ๓) แต่ละหน่วยงานปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด ๔) รวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ดำเนินงานเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (R&D) และ๕) บรรจุลงในแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อนำไปขยายผลต่อไป

๔.๒.๑๑ ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร (Big Data) ข้อมูลการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔ เนื้อที่เพาะปลูก ๔๒๐,๘๔๔ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๔๑๘,๓๒๕ ไร่ ผลผลิต ๓,๕๕๓ กก./ไร่ ราคาที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ย ๒.๐๙ บาท/กก. ต้นทุนรวม ๖,๐๔๐.๓๑ บาท/กก. และผลตอบแทนสุทธิ ๑,๒๐๒.๓๔ บาท/กก. โดยมีการจัดทำข้อมูลด้านมันสำปะหลัง ระบบรายงานภาวะการผลิตพืชในอำเภอ (ระบบ รต.รอ.) ทั้งหมด ๔๓๑ ชนิด เป็นระบบฐานข้อมูลการปลูกในพื้นที่ระดับตำบล ในระดับอำเภอ

เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในงานส่งเสริมการเกษตรทั้งในระดับท้องที่ ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อจะนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาภาคการเกษตร ในด้านการเพาะปลูกพืชซึ่งจัดเป็นแหล่งอาหาร แหล่งพลังงาน แหล่งวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม และการสร้างสมดุลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ให้มีการผลิตพืชอย่างพอเพียงและเหมาะสมต่อความต้องการของตลาด และยังเป็นข้อมูลประกอบช่วยคาดการณ์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรได้ในการจัดทำข้อมูลได้มีการประชุมกลั่นกรองข้อมูลระดับอำเภอ ก่อนรายงานข้อมูลในระบบ รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืชระดับตำบล (รต.) ทุกเดือน ระบบทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีช่องทางการขึ้นระบบทะเบียน โดยผ่าน Farm book Application และสำนักงานเกษตรได้ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ของสำนักงานเกษตร และผ่านช่องทางชุมชน หอกระจายข่าว และ สื่อออนไลน์(Line เพจสำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด) เพื่อให้เกษตรกรได้ปรับปรุงข้อมูลการเพาะปลูกทุกปี ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการปฏิบัติในพื้นที่และข้อมูลจากการขึ้นทะเบียนจะใช้เป็นฐานข้อมูลในการตอบสนองนโยบายของทางภาครัฐ ในการช่วยเหลือเกษตรกร เช่น โครงการประกันรายได้เกษตรกร, หรือช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ และใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ประกอบการวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง ในกระบวนการปรับปรุงและขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีขั้นตอนในการตรวจสอบ เช่น การवादแปลงและการประชาคมผลการขึ้นทะเบียนของเกษตรกร มีการตรวจสอบ มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน ในปี ๒๕๖๔/๖๕ มีการขึ้นทะเบียนมันสำปะหลัง จำนวน ๓๕,๖๑๒ ครัวเรือน พื้นที่ ๔๗๑,๓๕๑ ไร่

ปัญหาที่พบ : เกษตรกรนิยมขึ้นทะเบียนเกษตรกรเฉพาะพืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจและพืชที่มีโครงการช่วยเหลือ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา ส่วนพืชผักเป็นพืชอายุสั้น ซึ่งเกษตรกรไม่นิยมขึ้นทะเบียน ทางสำนักงานเกษตรจังหวัด จึงนำข้อมูลจากระบบรายงานภาวะการผลิตพืชในอำเภอ (ระบบ รต.รอ.) มาใช้แทนในชนิดพืชที่เกษตรกรไม่นิยมขึ้นทะเบียน และระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน ใช้ในการรวบรวมการจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในด้านมันสำปะหลัง จังหวัดอุดรธานี มีการจดทะเบียน จำนวน ๕๐ กลุ่ม และมีการประเมินกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ว่าอยู่ในระดับใด (ระดับการประเมิน ดี ปานกลาง และต้องปรับปรุง) **หมายเหตุ :** ในปี ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมการเกษตรให้สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการประเมินกลุ่มวิสาหกิจทุกกลุ่มที่การจดทะเบียน จังหวัดอุดรธานี มีการจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุกประเภท ๒,๖๖๓ กลุ่ม ปัจจุบันดำเนินการประเมินแล้ว ร้อยละ ๙๐ รวมถึงระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตรระดับหมู่บ้าน จะมีการคัดเลือกและบันทึกลงในระบบทุกปี เพื่อให้ อกม. ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การพัฒนาและการช่วยเหลือเกษตรกรตรงกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร และสามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉินทางธรรมชาติ เช่น ภัยธรรมชาติ การระบาดของโรคแมลงและศัตรูพืชของผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างทันเวลา ปัจจุบันจังหวัดอุดรธานี มี อกม. จำนวน ๑,๖๖๒ คน

๕. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

๕.๑ ด้านปศุสัตว์

๑) สถานการณ์โรคระบาดสัตว์ โรคล้มปี สกีน จังหวัดอุดรธานี สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคล้มปี สกีน ไนโค กระบือ จังหวัดอุดรธานี ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยในพื้นที่ ๒๐ อำเภอ ๑๕๖ ตำบล เกษตรกรประสบภัยสะสมจำนวน ๖,๗๙๐ ราย สัตว์ป่วยสะสม ๑๕,๐๘๘ ตัว (โค ๑๕,๐๒๗ ตัว กระบือ ๖๑ ตัว สัตว์ตายสะสม ๑,๘๓๙ ตัว (โค ๑,๘๒๖ ตัว กระบือ ๑๓ ตัว)

๒) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยโรครະบาดสัตว์ โรคล้มปี สกิน (Lumpy skin disease: LSD) จังหวัดอุดรธานี ได้ประกาศเขตพื้นที่โรครະบาด ตาม พ.ร.บ. โรครະบาด สัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔ และได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือฯ เป็นครั้งที่ ๘ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๔ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอศรีธาตุ อำเภอบ้านผือ อำเภอกุมภวาปี และอำเภอน้ำโสม โดยได้เสนอเรื่องขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณเพื่อให้ ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติฯ ไปยัง กรมปศุสัตว์แล้วรวม ๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ - ครั้งที่ ๓ เกษตรกร จำนวน ๑,๖๓๒ ราย รวมเป็นเงิน ๓๖,๓๔๐,๖๐๐ บาท เกษตรกรได้รับการโอนเงินเข้าบัญชีเรียบร้อยแล้ว

ครั้งที่ ๔ ตามมติที่ประชุม กชภจ. เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๑ อำเภอ เกษตรกร ๙ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๐,๖๐๐ บาท อยู่ระหว่างการโอนเงินให้เกษตรกร

ครั้งที่ ๕ ตามมติที่ประชุม กชภจ. เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๔ อำเภอ เกษตรกร ๑๓ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๓,๕๐๐ บาท อยู่ระหว่างการโอนเงินให้เกษตรกร (ข้อมูล ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕)

จังหวัดอุดรธานี ประกาศสิ้นสุดภัยโรครະบาดสัตว์ชนิดโรคล้มปี สกิน จำนวน ๑๖ อำเภอ อำเภอที่ยังไม่ประกาศสิ้นสุดภัย จำนวน ๔ อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านผือ อำเภอน้ำโสม อำเภอกุมภวาปีและอำเภอศรีธาตุ และประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติ/เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย พิบัติ กรณีโรครະบาดสัตว์ ชนิดโรคล้มปี สกิน เพิ่มในพื้นที่ของอำเภอไชยวาน อำเภอกู่แก้วและอำเภอหนองหาน

๓) มาตรการควบคุมป้องกันโรคล้มปี สกินในโคกระบือ ดังนี้

- การเฝ้าระวังการเกิดโรคอย่างใกล้ชิด เน้นการรู้โรคให้เร็วเพื่อให้การควบคุมโรคให้สงบอย่างรวดเร็ว ลงพื้นที่และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด
- การควบคุมการเคลื่อนย้ายอย่างเข้มงวดตามแนวทางที่กรมปศุสัตว์กำหนด ตามแหล่งรวมสัตว์ ตลาดนัดค้าสัตว์และตามชายแดน
- การควบคุมแมลงพาหะนำโรค โดยให้เกษตรกรมีการป้องกัน และควบคุมแมลงพาหะนำโรค ใช้สารกำจัดแมลงทั้งบนตัวสัตว์และบริเวณพื้นที่เลี้ยงสัตว์ เพื่อลดจำนวนแมลงพาหะ ในการนำเชื้อไวรัสเข้าสู่ฟาร์ม รวมถึงวิธีการอื่น ๆ เช่น การกางมุ้ง ใช้ไฟไล่แมลง กับดักแมลง เป็นต้น ทั้งในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคและในพื้นที่เสี่ยง
- การรักษาสัตว์ป่วย โรคนี้เกิดจากเชื้อไวรัสที่ยังไม่มียารักษาที่จำเพาะ จึงต้องจำเป็นที่จะต้องรักษาตามอาการ
- การฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้โคกระบือ เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันที่สามารถป้องกันการเกิดโรคได้
- การประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยให้แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่การให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคและสถานการณ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงความรู้ แนวทางและร่วมมือในการควบคุม ป้องกันโรคเพื่อลดความสูญเสีย (สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

- ๕.๒ ด้านพืช ไม่มีการรายงานประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๕
(สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)
- ๕.๓ ด้านประมง ไม่มีการรายงานประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๕-
(สำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี, ศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอุดรธานี, ๒๕๖๕)
- ๕.๔ ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ ไม่มีการรายงานประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๕
(กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

๖. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใดมีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

๖.๑ ปัญหาที่ดินทำกิน - ไม่มี -
(กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

๖.๒ ปัญหาหนี้สิน

๑) กองทุนหมุนเวียนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนจังหวัดอุดรธานี

วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรหรือผู้ยากจนที่ปัญหาเกี่ยวกับหนี้สินและเป็นการสงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรหรือผู้ยากจนไว้ไม่ให้ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ดำเนินการในรูปแบบคณะอนุกรรมการ และพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามกรอบวงเงิน ดังนี้

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ดำเนินการในรูปแบบคณะอนุกรรมการ และพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามกรอบวงเงิน ดังนี้

- อบก. ส่วนอำเภอ เป็นผู้พิจารณาอนุมัติคำขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ ไม่เกินรายละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

- อบก. ส่วนจังหวัด เป็นผู้พิจารณาอนุมัติคำขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ รายละเกินกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกินรายละ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

- อบก. ส่วนกลาง เป็นผู้พิจารณาอนุมัติคำขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ สำหรับทุกวงเงินที่ผู้กู้ยืมมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร แต่ไม่เกินรายละ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๑) เกษตรอำเภอ/ธ.ก.ส.สาขา/สำนักงาน กษ./สกร. รับเรื่อง
- ๒) อัยการ สคช. เจริญใกล้เคียงประนอมหนี้
- ๓) ธ.ก.ส. วิเคราะห์หลักประกันและความสามารถในการชำระหนี้
- ๔) สำนักงานบังคับคดี ตรวจสอบสถานการณืเป็นบุคคลล้มละลาย
- ๕) เลขาฯ อบก. ส่วนอำเภอ/จังหวัด สรุปรายเสนอที่ประชุม อบก.
- ๖) อบก. ส่วนอำเภอ/จังหวัด พิจารณาคำขอกู้
- ๗) อบก. แจ้งผลการอนุมัติ
- ๘) สกร. ดำเนินการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือ
- ๙) ติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

ผลการดำเนินงาน มีผู้มาติดต่อขอความช่วยเหลือ/รับเรื่องไว้ดำเนินการ จำนวน ๑๔๔ ราย
ดังนี้

- อยู่ระหว่างการเจรจาไกล่เกลี่ยฯ (อัยการ สคช.) จำนวน ๕ ราย
- อยู่ระหว่างการวิเคราะห์หลักประกันฯ (ธ.ก.ส.) จำนวน ๓๑ ราย
- อยู่ระหว่าง อบก.ส่วนจังหวัด เตรียมประชุมพิจารณา -
- อยู่ระหว่าง อบก.ส่วนอำเภอ เตรียมประชุมพิจารณา จำนวน ๑ ราย
- ยุติเรื่องโดยฝ่ายเลขานุการฯ กรณี ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ฯ จำนวน ๒๕ ราย
- อยู่ระหว่างส่วนกลางตรวจสอบเอกสารเบิกจ่าย จำนวน ๕ ราย
- ส่วนกลางโอนเงินให้ความช่วยเหลือแล้ว จำนวน ๑๙ ราย
- ติดต่อสอบถาม/ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ จำนวน ๕๘ ราย

การอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนในจังหวัดอุดรธานี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ มีการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนไปแล้ว จำนวน ๑,๔๔๑ ราย เป็นเงิน ๓๔๒,๒๕๓,๗๓๙.๘๕ บาท และไม่ต้องสูญเสียที่ดิน ๑๓,๒๕๒ ไร่ ๓ งาน ๗.๕ ตารางวา ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือระดับอำเภอมีการโยกย้าย สับเปลี่ยนบ่อย จึงทำให้การปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือขาดความต่อเนื่อง

- การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง
- ขาดแหล่งเงินทุนในการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสม่ำเสมออย่างน้อย ปีละ ๒ ครั้ง
- ควรสนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้แก่ ลูกหนี้กองทุน

หมุนเวียนฯ

ภาพที่ ๓ การดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) ส่วนจังหวัดอุดรธานี ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรโครงการพิเศษ สำนักเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

๒) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้านหนี้สินของสมาชิกกองทุนฟื้นฟู

วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรด้านหนี้สินของสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรตามแนวทางการแก้ไขหนี้ตาม มติ ครม. เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

- เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ NPLs
- มีระยะเวลาการเป็นหนี้ไม่น้อยกว่า ๓ ปี
- เป็นสมาชิกของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
- เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือ ธ.ก.ส. โดยจะพักเงินต้นให้ร้อยละ ๕๐ ของมูลหนี้ และพักชำระดอกเบี้ยทั้งหมด ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้จะต้องมีการชำระหนี้ให้ ธ.ก.ส. ตามที่มาแห่งรายได้ปีละ ๑ ครั้ง และจะต้องจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ในอนาคต ทั้งนี้ หากผิดนัดชำระหนี้ทาง ธ.ก.ส. จะคิดอัตราดอกเบี้ยในส่วนของเงินต้นที่ค้างชำระในอัตราสูงสุด หรืออยู่ที่ MRR +๓

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๑) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอความช่วยเหลือ
  - เป็นเกษตรกรที่คณะกรรมการกำหนด
  - เป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร
  - มีหนี้ที่เกิดจากการประกอบอาชีพเกษตรกร
  - เป็นหนี้ในระบบที่กฎหมายกำหนด, หนี้โครงสร้างของรัฐ, หนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินประเภท ธนาคารพาณิชย์ ธ.ก.ส. หรือนิติบุคคล รวมทั้งสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์การเกษตร)
- ๒) หลักฐานการยื่นคำขอความช่วยเหลือ
  - คำขอขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรตามที่สำนักงานฯ กำหนด
  - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
  - หลักฐานการเป็นหนี้ เช่น สัญญาจำนอง สัญญากู้ยืมหรือสมุดบัญชีเงินกู้
  - สำเนาเอกสารสิทธิ์ ทรัพย์สิน มีหลักประกัน

ผลการดำเนินงาน

ได้มีการประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนฟื้นฟู ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน ซึ่งไม่อยู่ในเงื่อนไข การจัดการหนี้ของกองทุนฟื้นฟู

ข้อเสนอแนะ ควรมีมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกัน

ภาพที่ ๔ การดำเนินงานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้านหนี้สินของสมาชิกกองทุนฟื้นฟู ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรละโครงการพิเศษ สำนักเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

๓) การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องกลิ่นจากโรงงานผลิตยางพารา

ปัญหาร้องเรียนการแก้ไขปัญหาจากกระบวนการผลิตของโรงงานยางพาราของประชาชนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมืองอุดรธานี ราษฎรในเขตตำบลหนองนาคำ อำเภอเมืองอุดรธานี ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับกลิ่น

จากโรงงานยางพารา จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย ๑) บริษัท ศรีตรัง อินดีสทรี จำกัด(มหาชน) สาขาอุดรธานี และ ๒) บริษัท วงศ์บัณฑิต อุดรธานี จำกัด

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการแก้ไขปัญหา จังหวัดได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตยางพาราทั้งระบบจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๙๙๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

คณะที่ ๑ คณะกรรมการอำนวยการ

คณะที่ ๒ คณะทำงานแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตของเกษตรกร

คณะที่ ๓ คณะทำงานแก้ไขปัญหาการขนส่งผลิตผลยางพารา

คณะที่ ๔ คณะทำงานแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตของโรงงาน ยางพารา

คณะที่ ๕ คณะทำงานแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนด้าน การแพทย์

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานีอยู่ในคณะทำงานที่ ๒

ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานของคณะทำงานแก้ไขปัญหา (คณะที่ ๒)

การดำเนินงานของคณะทำงานแก้ไขปัญหา (คณะที่ ๒)

ระยะสั้น ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงข้อดีของการใช้กรดฟอร์มิกในกระบวนการผลิตยางก้อนถ้วย เช่น ทางรายการวิทยุ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่และเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ และ ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ภาชนะที่ปิดมิดชิด ไม่รั่วซึมระหว่างขนย้ายและปูแผ่นพลาสติกหนาป้องกันการรั่วไหลของน้ำเสียจากก้อนยางระหว่างขนส่ง เช่น การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ

ระยะกลาง ๑) พื้นที่ต้นแบบในการใช้กรดฟอร์มิกในกระบวนการผลิตยางก้อนถ้วย จำนวน ๒ แห่ง (มีการใช้กรดฟอร์มิกได้ ๘๐%) ๒) ส่งเสริมสหกรณ์รับซื้อน้ำยางสด โดยกำหนดพื้นที่ต้นแบบนำร่อง จำนวน ๑ แห่ง (สหกรณ์กองทุนสวนยางวังสามหมอ จำกัด ก่อสร้างโรงงานรับซื้อน้ำยางสด เพื่อแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน) ๓) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี เช่น การฝึกอบรมและมีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ ๔) ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ ทำบ่อบำบัดน้ำเสีย ณ จุดรวบรวมก้อนยาง เช่น การฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำและ ๕) ส่งเสริมให้มีแหล่งจำหน่ายสารเคมีช่วยทำให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปลูกยาง

ระยะยาว ๑) ขยายผลการส่งเสริมเกษตรกรให้ผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี (ยางแห้ง) และ ๒) ส่งเสริมให้สหกรณ์ /กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการกิจการยางแปรรูปยางเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น หมอนที่นอนยางพารา ถุงมือยาง ฯลฯ

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ณรงค์ให้ความรู้และเชิญชวนเกษตรกรชาวสวนยางใช้กรดฟอร์มิก (กรดอินทรีย์) แทนการใช้กรดซัลฟิวริก

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ขอความร่วมมือการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดอุดรธานี จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ณรงค์ให้ความรู้และเชิญชวนให้เกษตรกรชาวสวนยางใช้กรดฟอร์มิก(กรดอินทรีย์) แทนการใช้กรดซัลฟิวริก ที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดทำสปอร์ตวิทยุ แผ่นพับ โปสเตอร์และอื่น ๆ สำหรับใช้ในการประชาสัมพันธ์ณรงค์ สร้างการรับรู้ ผ่านช่องทางต่าง ๆ แล้วรายงานผล การดำเนินงานดังกล่าว ให้สำนักงานฯ ทราบเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งจากการดำเนินงานดังกล่าว พบว่า การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดอุดรธานี ได้จัดทำโปสเตอร์ณรงค์ให้ความรู้ฯ ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ดังนี้

- ๑) ประชาสัมพันธ์ผ่านการรายวิทยุ “เพื่อนชาวสวนยาง” จำนวน ๒๐๒ ครั้ง
- ๒) ประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook ของหน่วยงานฯ จำนวน ๗๖ ครั้ง
- ๓) ประชาสัมพันธ์ผ่านกลุ่ม Line เครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน ๗๖ ครั้ง และได้จัดทำโปสเตอร์ณรงค์ให้ความรู้ฯ ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ดังนี้

- ๑) ประชาสัมพันธ์ผ่านการรายวิทยุ “เพื่อนชาวสวนยาง” จำนวน ๓๕ ครั้ง
  - ๒) ประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook ของหน่วยงานฯ จำนวน ๓๕ ครั้ง
  - ๓) ประชาสัมพันธ์ผ่านกลุ่ม Line เครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน ๓๕ ครั้ง
- ทั้งนี้ เนื่องจาก ปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-๒๐๑๙ การดำเนินงานในขั้นตอนลงพื้นที่ให้คำแนะนำหรือสนับสนุนองค์ความรู้ต่าง ๆ ชะลอไปก่อน

การดำเนินงานของจังหวัดอุดรธานี

- ๑) ให้ดำเนินงานตามแนวทางในบันทึกข้อตกลง (MOU) การรับซื้อยางแห้งค่า DRC ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐

๒) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายตามประกาศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากโรงงานผลิตยาง บังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓ อย่างเคร่งครัด

๓) ทดลองใช้น้ำส้มควันไม้ในการแก้ไขปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากกระบวนการผลิตโรงงาน ยางพารา ทั้ง ๒ โรงงาน สำหรับการทดลองในระยะแรกประชาชนชาวบ้านจำปาและหมู่บ้านใกล้เคียงมีความพึงพอใจที่กลิ่นจากกระบวนการผลิตยางพาราลดลงต่อมา มีการเรียกร้องให้โรงงานมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาให้ต่อเนื่อง

ปัญหา/อุปสรรค มีเกษตรกรส่วนน้อยที่ปรับเปลี่ยนมาใช้สารเคมีช่วยทำให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม(กรดฟอร์มิก) เนื่องจากมีราคาสูง หาซื้อได้ยากและใช้ระยะเวลาในการจับตัวของยางนาน

ข้อเสนอแนะ

- ควรศึกษากฎหมายกำกับ ควบคุมการจำหน่ายสารเคมีช่วยให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- บังคับใช้กฎหมายตามประกาศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความเข้มข้นของอากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากโรงงานผลิตยาง ซึ่งมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๓

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ คณะที่ ๒

เชิงพื้นที่ : การที่ส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนจากการใช้กรดซัลฟิวริกแล้วมาใช้กรดฟอร์มิก ช่วยแก้ปัญหาได้ ใน ๔ เรื่องเท่านั้น คือ

- ๑) ลดปัญหาผลกระทบการตกค้างกับสิ่งแวดล้อม
- ๒) ลดปัญหาการสึกกร่อนของเครื่องจักรโรงงาน
- ๓) ลดปัญหาด้านสุขภาพของเกษตรกร และ ๔) ส่งผลดีกับคุณภาพยาง คือ ทำให้ยางมีความยืดหยุ่น

เชิงนโยบาย :

- ๑) ควรศึกษากฎหมายกำกับ ควบคุมการจำหน่ายสารเคมีช่วย ให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ๒) ควรมีกฎหมายกำกับ ควบคุมการขนส่งยางก้อนถ้วยจากแปลงสู่จุดรวมยา
  - ๓) โรงงานควรมีมาตรการจูงใจด้านราคาในการรับซื้อยาง ก้อน ถ้วยคุณภาพดี (ยางแห้ง) ที่ใช้สารเคมีช่วยทำให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
  - ๔) โรงงานควรมีมาตรการจูงใจด้านราคาในการรับซื้อยางครบและน้ำยางสด
  - ๕) ส่งเสริมให้บริษัทเอกชนเข้ามาลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูป ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าในพื้นที่ เช่น ตักตวยาง หมอน ที่นอน รองเท้า ถุงมือ ฯลฯ
- (กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี, ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๕ การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องกลิ่นจากโรงงานผลิตยางพารา
ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

๗. เรื่องอื่น ๆ

๗.๑ สรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙

การดำเนินงาน

ปีพ.ศ. ๒๕๖๒ นายวัฒนา พุฒิชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นำทีมเข้าเสนอตัวเป็นเจ้าภาพงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ต่อสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) (TCEB หรือ สสปน.)

ปีพ.ศ.๒๕๖๓ นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา รุนแรงทั้งโลกจึงยังไม่ดำเนินการ

ปีพ.ศ.๒๕๖๔ นายสยาม ศิริมงคล ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการเสนอตัวเป็นเจ้าภาพงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และคณะรัฐมนตรี

ปีพ.ศ.๒๕๖๕ นายสยาม ศิริมงคล ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เสนอตัวเป็นเจ้าภาพงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ต่อสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (International Association of Horticultural Producers : AIPH)

รายละเอียดการเสนอตัวเป็นเจ้าของภาพจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่องาน : มหกรรมพืชสวนโลกอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙

รูปแบบ : ประเภท B

Theme “ Harmony of Life : (วิถีชีวิต สายน้ำ และพืชพรรณ)”

สถานที่จัดงาน : พื้นที่หนองแต ตำบลกุดสระ อำเภอเมืองอุดรธานี เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์อยู่ในการดูแลของกระทรวงมหาดไทย ขนาดพื้นที่ ๑,๐๓๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นน้ำ ๔๐๐ ไร่ เป็นพื้นดิน ๖๓๐ ไร่ ระยะเวลาในการจัดงาน ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ – ๑๔ เมษายน ๒๕๗๐ รวม ๑๓๔ วัน

วัตถุประสงค์

๑) แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาด้านพืชสวนของไทยรวมถึงพื้นที่ชุ่มน้ำและสมุนไพรรวมถึงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและเทคโนโลยีด้านพืชสวนในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

๒) ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายรายได้ ด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศผ่านธุรกิจด้านการนำเข้า – ส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตร ธุรกิจการท่องเที่ยว โรงแรมและธุรกิจด้านการบริการด้านต่าง ๆ

๓) ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการเกษตรด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีและการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้เป็นศูนย์กลางด้านการค้า การลงทุนของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

๔) สร้างจังหวัดอุดรธานีให้เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมด้านการเกษตรของภูมิภาคลุ่มน้ำโขง GMS เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต วิจัย และการต่อยอดสู่ BCG Model (Bio Economy , Circular Economy , Green Economy) เศรษฐกิจชีวภาพ ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและระบบเศรษฐกิจสีเขียว สร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับ

๑) มีผู้เข้าชมงานจำนวน ๓.๖ ล้านคน (ชาวไทย ๗๐% และชาวต่างประเทศ ๓๐%)

๒) จำนวนประเทศที่เข้าร่วมงานไม่น้อยกว่า ๒๐ ประเทศ / องค์กร / สมาคม

๓) การสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการประเมินการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study)

- จะทำให้เกิดรายได้สะพัด ๓๒,๐๐๐ ล้านบาท

- มีมูลค่าการสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมกว่า (GDP) ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

- สร้างการจ้างงาน ๘๑,๐๐๐ อัตรา

- รายได้จากการจัดเก็บภาษี ๗,๗๐๐ ล้านบาท

๔) งบประมาณจะได้รับการสนับสนุนในการเสนอตัวเป็นเจ้าของภาพ ประมาณ ๒,๕๐๐ ล้านบาท

๕) รายรับจากการขายบัตรการสนับสนุนการจัดงานการให้เช่าพื้นที่ทั้งสิ้น ๑,๑๗๐.๗๓ ล้านบาท รายรับจากการขายบัตร ๙๑๙.๓๙ ล้านบาท และรายรับจากการสนับสนุนการจัดงานและการให้เช่าพื้นที่ ๒๕๑.๓๔ ล้านบาท

ข้อมูลด้านการเกษตร

๑) สวนไม้ผล : ทุเรียน มะม่วง มะละกอ ส้มโอ ลำไย สับปะรด กัลลวย มะพร้าว น้ำหอม น้อยหน่า แก้วมังกร มะขามเทศ ละมุด มะนาว ฝรั่ง องุ่น พุทรา เงาะ ขนุน มะขาม แตงโม มะเฒ่า มะไฟ

๒) กล้วยไม้ : กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี กล้วยไม้สกุลลิ้นมังกร กล้วยไม้สกุลซิมปีเตียม กล้วยไม้สกุลปาโตกอสติส กล้วยไม้ป่า (ไอยเรศ ช้างแดง) กล้วยไม้เอื้องคำ กล้วยไม้เอื้องชะะ กล้วยไม้รักคุ่มไฟ

๓) สวนไม้ประดับ : เฟื่องฟ้า ชวนชม เบญจาศศ กระเจียว ดาหลา ปทุมมา คัตเตอร์ เยอบิร่า พุดร้อย มาลัย มะลิ ดาวเรือง พุทธรักษา ทองกวาว ลีลาวดี เตยหอม เตยต่าง กก

๔) สวนสมุนไพร : กระจายคำ ขมิ้นชันไพล บัวบก กระเจี๊ยบ กระเพราเขียว กระเพราแดง ข่า ชิง เตยหอม ฟ้ายะลวยโจรส มะกรูด มะตูม ว่านหางจระเข้ เสลดพังพอน หญ้าหนวดแมวและอัญชัน

๕) พืชผักและเห็ด : เมล็ดและรากบัวหลวง บัวสาย ผักบุ้ง ฟังพวยน้ำ บัวบก โศกกระอ่อม เถาวัลย์เปรียงหรือเครือตาปา สันตวาใบข้าว สะเดาดิน ขี้ขวง หรือ ผักแก่นขม ดอกโสน ผักแขยง ผักแขยงน้อย

๖) พืชสวนอุตสาหกรรม : ชา กาแฟ มะพร้าว โกโก้ มะคาเดเมีย อินทผลัม มะม่วงหิมพานต์

๗) สวนเศรษฐกิจ :

ข้าว : ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ข้าวเหนียว กข๖ ข้าวเจ้า มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ถั่วลิสง หม่อนไหม

พืชไร่ : มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ถั่วลิสง

หม่อนไหม : จัดแสดงพันธุ์ต่าง ๆ ของหม่อนไหม

พรรณไม้น้ำ : ตาลปัตรฤๅษี บัว (บัวสาย บัวสี กินหิว บัวตัดดอก บัวกินผัก บัวกระดัง) คล้า ผือ ต้นปรีอ (แวง) ผักถ่อ สนม บัวบก จอกกแหน ตีนตุ๊กแก สาหร่ายไฟ สาหร่ายหางกระรอก พยับแก้ว หญ้าขนนก หม้อข้าวหม้อแกงลิง มะแขว่น รวงผึ้ง ผำ (ไขผำ, ขาน้ำ) กระเจียน้ำ ผักกาดย่อ กระจับ แห้ว บอน ผักกูด สาหร่ายแดง สันตวาใบข้าว แหนเป็ด ผักแว่น และผักกระสัง กก จันทบูรณหรือกกกลม กกลังกาหรือไหล กกสามเหลี่ยมหรือผือ ฤๅษีและเตยหนาม

๘. สวนอื่น ๆ : สวนไม้ประจำจังหวัด สวนไม้ร้อนชื้น สวนไทยสี่ภาค สวนปาล์ม สวนไม้มงคล สวนไม้แปลกและหายาก สวนภูมิทัศน์

การบริหาร : แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร สรรหานักบริหารมืออาชีพ/นโยบายการบริหารเปิดให้ประมุขสิทธิให้เข้าบริหารพื้นที่ในส่วนที่สามารถสร้างรายได้

งบประมาณ :

- ขอรับเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตรเข้าชมงาน (เงินประเดิม)
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๘๑ แห่ง
- รายได้จากที่ให้เช่าพื้นที่ การจำหน่ายบัตรในการเข้าชมในปีต่อไป
- รายได้อื่น ๆ เช่น ขอรับเงินบริจาค
-

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะทำงาน ๒ คณะเพื่อเตรียมข้อมูลด้านพืชสวนและ Legacy and Post-Use Planning โดยมี

๑) นายวันชัย จันทร์พร รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี การจัดเตรียมงานภายหลังการจัดงานมทรรณพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี (Legacy and Post-Use Planning) และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒) นายนิติพัฒน์ ลีลาเลิศแล้ว รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีการเตรียมข้อมูลด้านพืชสวนและสำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี เป็นกรรมการและเลขานุการ

ตารางที่ ๑๐ กิจกรรม/ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

ว/ด/ป	กิจกรรม/ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๔	จัดทำรายงานเพื่อเสนอตัวเป็นเจ้าภาพงานมหกรรมพืชสวนโลก
กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๔	<ul style="list-style-type: none"> - พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมมือ (MOU) ในการพัฒนาพื้นที่จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีนายสยาม ศิริมงคล เป็นประธาน ในพิธี พร้อมด้วย ๙ อปท. - นำเสนอความพร้อมของจังหวัดอุดรธานี ในการเป็นเจ้าภาพในการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก ต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๖๔	วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ ต่อคณะรัฐมนตรีซึ่ง ครม. มีมติอนุมัติหลักการให้จังหวัดอุดรธานีเป็นเจ้าภาพในการยื่นประมูลสิทธิ์การจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ (ระดับ B) ต่อสมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ AIPH
ธันวาคม ๒๕๖๔ – มกราคม ๒๕๖๕	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการฯ เพื่อจัดทำเอกสารเสนอ AIPH - จัดทำเอกสารฉบับภาษาอังกฤษร่วมกับ สสปน.เพื่อเสนอต่อ AIPH - สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกให้ประชาชน - จัดเตรียมสถานที่ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองแด ตำบลกุดสระ อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี เพื่อพร้อมรับการประเมินจาก สมาคมพืชสวนโลก ระหว่างประเทศ (International Association of Horticultural Produces - AIPH)
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	จังหวัดอุดรธานี แต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมความพร้อมการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ และส่งเสริมการท่องเที่ยว ณ เมืองไมซ์ซิตี้ จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙
๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	สมาคมพืชสวนโลกระหว่างประเทศ (International Association of

ตารางที่ ๑๐ กิจกรรม/ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (ต่อ)

ว/ด/ป	กิจกรรม/ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
	<p>Horticultural Produces – AIPH) ลงพื้นที่ประเมินความพร้อมของจังหวัดอุดรธานี ว่าเหมาะสมกับการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกหรือไม่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการ AIPH เข้าเยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ห้อง ๑๒๓ ชั้น ๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - เลี้ยงรับรอง (Welcome Dinner) คณะ AIPH ณ พิพิธภัณฑสถานเมืองอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี <p>วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมนำเสนอรายละเอียดการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมมณฑาทิพย์ ฮอลล์ - ลงพื้นที่ที่ใช้จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ณ หนองแต ตำบลกุดสระ อำเภอเมืองอุดรธานี วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ - ชมทะเลบัวแดง ณ ท่าเรือเชียงแหวน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี - ชมพิพิธภัณฑสถานบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี - สรุปผลการตรวจพื้นที่และความพร้อมของงานมหกรรมพืชสวนโลก ณ ห้องประชุมพิพิธภัณฑสถานบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยคณะกรรมการสมาคมพืชสวนโลก ระหว่างประเทศ (International Association of Horticultural Produces (AIPH)
<p>๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕</p>	<p>ประชุมคณะทำงานด้านพืชสวนและนวัตกรรมด้านการเกษตรเพื่อ ปรัชญาหรือประเด็นข้อซักถามของคณะกรรมการพืชสวนระหว่างประเทศ (AIPH) ด้านบริหารจัดการด้านพืช ณ ห้องประชุมพระพุทธรูป บาบัวบก ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี ชั้น ๖ อาคาร ๒</p>
<p>๗- ๘ มีนาคม ๒๕๖๕</p>	<p>ประเทศไทยได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก ๒๕๖๙ (International Horticultural Expo ๒๐๒๖) โดยจะจัดขึ้น ณ จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ ถึง ๑๔ เมษายน ๒๕๗๐ (๑๓๔ วัน)</p>
<p>๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕</p>	<p>ประชุมการเตรียมแผนการดำเนินงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัด อุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙. ณ ห้องประชุมคำชะโนด ชั้น ๒ อาคาร ๒ ผ่านระบบ Zoom โดยส่งสัญญาณจากห้องประชุมชั้น ๒ สำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร อาคารฝึกอบรมด้านมาตรฐานการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยมี นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานที่ประชุม เพื่อรับทราบสรุปผลการนำเสนองานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ.๒๕๖๙ ต่อ AIPH ณ เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เมื่อวันที่ ๗-๘ เมษายน ๒๕๖๕ และข้อเสนอแนะและเพื่อพิจารณา คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำคำสั่ง โดย กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>

ตารางที่ ๑๐ กิจกรรม/ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (ต่อ)

ว/ด/ป	กิจกรรม/ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
๔ เมษายน ๒๕๖๕	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ พร้อมด้วยคณะ ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นายสยาม ศิริมงคล พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดอุดรธานี ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ปี ๒๕๖๕ ณ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองแค ตำบลกุดสระ อำเภอเมืองอุดรธานี
๕ เมษายน ๒๕๖๕	ประชุมเตรียมแผนการดำเนินงานการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม ชั้น ๕ อาคาร ๑ ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕	ขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอขอรับการจัดสรรงบกลางเพื่อใช้ในการดำเนินการออกแบบ Master Plan จำนวน ๖๘.๒ ล้านบาท
๒๑-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕	ประชาคมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองสำโรง และตำบลกุดสระ อำเภอเมืองอุดรธานี ซึ่งจากการประชาคม มีมติเห็นชอบให้จังหวัดจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก พ.ศ. ๒๕๖๕
๖ พฤษภาคม ถึง ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕	- จัดทำร่าง TOR Master Plan ในการประกวดราคา - ประชุมจัดทำร่างรายละเอียดขอบเขตของงาน Term of reference : TOR Master Plan ครั้งที่ ๑-๓/๒๕๖๕
๘ มิถุนายน ๒๕๖๕	กรมวิชาการเกษตรมีคำสั่งที่ ๗๙๓/๒๕๖๕ เรื่อง ตั้งสำนักงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ.๒๕๖๕
๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕	<p>เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ คณะทำงานฝ่ายวิชาการ ต่างประเทศ และกิจกรรม จัดประชุมหารือเนื้อหาของรายละเอียด Tor พันธุ์พืชและเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่จะจัดแสดงในการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามข้อกำหนดของ AIPH ผ่านระบบ Zoom Meeting ที่ประชุมเสนอให้จังหวัดอุดรธานี เสนอแนวคิดที่จะจัดแสดงพันธุ์พืช/เทคโนโลยี/นวัตกรรมภายในงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ข้าว <ul style="list-style-type: none"> โซนที่ ๑ การจัดแสดงพันธุ์ข้าว ชนิดที่เน้นสีสันของใบข้าว โซนที่ ๒ พืชเศรษฐกิจ ข้าวพันธุ์ใหม่ที่มีคุณภาพสูง แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ การผลิตข้าวครบวงจร ๒. นิทรรศการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ๓. เกษตรอินทรีย์ ๔. นิทรรศการไม้น้ำ ๕. พรรณไม้ในพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ (เช่น บัวแดง กก ฯลฯ) ๖. สวนผักไม้ผลและสมุนไพรท้องถิ่นที่มีความสำคัญ เช่น การจัดสวนส้มตำ โดยแสดงพันธุ์มะละกอสายพันธุ์ต่างๆ ตลอดจนแสดงเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบน้ำอัจฉริยะ สวนบนหลังคา ฯลฯ

ตารางที่ ๑๐ กิจกรรม/ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (ต่อ)

ว/ด/ป	กิจกรรม/ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕	<p>เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ คณะทำงานฝ่ายวิชาการ ต่างประเทศ และกิจกรรม จัดประชุมหารือเนื้อหาของรายละเอียด Tor พันธุ์พืชและเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่จะจัดแสดงในการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามข้อกำหนดของ AIPH ผ่านระบบ Zoom Meeting ที่ประชุมเสนอให้จังหวัดอุดรธานี เสนอแนวคิดที่จะจัดแสดงพันธุ์พืช/เทคโนโลยี/นวัตกรรมภายในงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ข้าว <ul style="list-style-type: none"> โซนที่ ๑ การจัดแสดงพันธุ์ข้าว ชนิดที่เน้นสีสันของใบข้าว โซนที่ ๒ พืชเศรษฐกิจ ข้าวพันธุ์ใหม่ที่มีคุณภาพสูง แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ การผลิตข้าวครบวงจร ๒. นิทรรศการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ๓. เกษตรอินทรีย์ ๔. นิทรรศการไม้น้ำ ๕. พรรณไม้ในพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ (เช่น บัวแดง กก ฯลฯ) ๖. สวนผักไม้ผลและสมุนไพรท้องถิ่นที่มีความสำคัญ เช่น การจัดสวนส้มตำ โดยแสดงพันธุ์มะละกอสายพันธุ์ต่างๆ ตลอดจนแสดงเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบน้ำอัจฉริยะ สวนบนหลังคา ฯลฯ
๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕	<p>สำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งที่ ๑๖๘/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ.๒๕๖๙</p>

๗.๒ ข้อเสนอแนะคณะกรรมการสมาคมพืชสวนโลก ระหว่างประเทศ (International Association of Horticultural Producers (AIPH))

ตารางที่ ๑๑ ข้อเสนอแนะคณะกรรมการสมาคมพืชสวนโลก ระหว่างประเทศ (International Association of Horticultural Producers (AIPH))

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
๑. พื้นที่การจัดงาน	
๑.๑. ต้องการให้พื้นที่ดินเพียงพอต่อสิ่งปลูกสร้างและการจัดกิจกรรมภายในงาน	จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป
๑.๒ การควบคุมระดับน้ำภายในพื้นที่หนองแด เพื่อไม่ให้เกิดน้ำท่วมเนื่องจากพื้นที่หนองแด มีพื้นที่น้ำจำนวนมาก มีความกังวลใจเรื่องการควบคุมระดับน้ำ	
๑.๓ การวางแผนการใช้ประโยชน์จากน้ำในพื้นที่หนองแดไม่ว่าจะเป็นการใช้พลังงาน โซลาร์เซลล์การคงไว้ซึ่งความงดงามของแหล่งน้ำ	
๑.๔ พื้นที่ดินมีจำกัดสิ่งปลูกสร้างที่มีในหนองแดจะกินพื้นที่ในการจัดงาน ทำให้พื้นดิน เหลือน้อย มีความกังวลใจในการบริหารจัดการพื้นที่ดิน อาจจะไม่เพียงพอต่อการจัด กิจกรรมหลักที่กำหนดไว้	
๑.๕ ต้องการให้จังหวัดอุตรธานีจัดทำแผนที่ภูมิศาสตร์ของหนองแด เน้นรายละเอียด เกี่ยวกับ ความยาว ความกว้าง ความลึก ของน้ำ	
๑.๖ การปรับโซนของการจัดกิจกรรม ๔ ส่วน ขอให้ปรับโซนให้มีความสมดุลเนื่องจาก พื้นที่จัดงานมีความยาวและห่างกันมาก ทำอย่างไรจะให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมพื้นที่ ได้ในทุกโซน	จังหวัดจะดำเนินการร่วมกับบริษัท ฉมา จำกัด ปรับผังบริเวณ (Master Plan) เพื่อให้มีความเหมาะสมโดยจะย้ายโซนด้านหน้าและปรับส่วนอื่นๆ ให้สอดคล้องกับคำแนะนำ ของคณะกรรมการ AIPH

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
๑.๗ การเข้าถึงพื้นที่จัดงานพบว่า มีทางเข้าหลายทางขอให้พิจารณาทางเข้างาน มีความกังวลใจว่านักท่องเที่ยวจะเยี่ยมชมการจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง	จังหวัดรับทราบและจะดำเนินการปรับผังบริเวณ เพื่อกำหนดขอบเขตที่แน่ชัด รวมทั้งปรับโซนให้อยู่ใกล้กัน อาคารสิ่งปลูกสร้างอยู่ในบริเวณที่ใกล้กัน
๑. พื้นที่การจัดงาน	
๑.๘ การจัดทำถนนโดยรอบ และการทำรั้วกันทำให้พื้นที่การจัดงานมีความเหมาะสม ควรอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงาน	จังหวัดรับทราบและจะดำเนินการปรับผังบริเวณเพื่อกำหนดขอบเขตที่แน่ชัดรวมทั้งการจัดทำรั้วเบื้องต้นจะทำรั้วแบบไม่ถาวร รูปแบบการจัดทำจะใช้ต้นไม้ทำเป็นรั้ว
๒. ทบพวนเรื่องธิม Diversity of Life	
๒.๑ การกำหนดธิมการจัดงาน Diversity of Life ดูกว้างเกินไป ให้ลงรายละเอียด ในส่วนของ people water และ plan	จังหวัดรับทราบ จะดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป คือ นำเสนอแนวคิดใหม่ คือ Diversity of life : Connecting people, water and plants for sustainable living
๒.๒ ต้องการให้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ที่ประชาชนที่มาเที่ยวงานจะได้รับ จากธิม Diversity of life	จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป
๓. งบประมาณ	
๓.๑ มีความกังวลใจว่างบประมาณจะมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน จังหวัดอุดรธานี มีการวางแผนในการระดมทุนหรือของงบประมาณจากแหล่งใดบ้าง	จังหวัดได้รับอนุมัติงบประมาณจากมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒,๕๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ จังหวัดจะดำเนินการจัดทำแผนงบประมาณใหม่หลังจากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิเศษระหว่างประเทศ (AIPH)

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
๓.๒ ให้จังหวัดอุดรธานีจัดทำแผนงบประมาณใหม่ให้มีความชัดเจนเพื่อใช้ในการวางแผนการจัดงานอีก ๔ ปี ข้างหน้า	
๔. การจัดทำ SWOT	
๔.๑ การจัดทำ SWOT ในการเป็นเจ้าภาพการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี ให้จังหวัดประเมินจุดอ่อน และข้อได้เปรียบในการจัดงาน ในครั้งนี้เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดงาน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และข้อกำหนดของ AIPH	จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป
๕. จำนวนนักท่องเที่ยว	
๕.๑ การประเมินจำนวนนักท่องเที่ยว ๓.๖ ล้านคน ที่จังหวัดนำเสนอเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูงเกินความเป็นจริง ต้องการให้จังหวัดอุดรธานีทบทวนจำนวนนักท่องเที่ยวใหม่ โดยเฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวในวันเปิดงานมีจำนวนผู้มาเที่ยวงานต่างจากค่าเฉลี่ยจำนวนนักท่องเที่ยวต่อวันมาก	จังหวัดได้ประเมินนักท่องเที่ยวโดยประเมินจากนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดอุดรธานีต่อปีและจำนวนนักท่องเที่ยวระดับนานาชาติ/ระดับจังหวัด
๕.๒ ให้กำหนดแนวทางการดึงดูดนักท่องเที่ยว ผู้มาเที่ยวชมงาน	จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป
๕.๓ ต้องการให้จังหวัดอุดรธานี กำหนดเป้าหมายของนักท่องเที่ยวให้ชัดเจน	จังหวัดจะดำเนินการในขั้นต่อไปจะนำเสนอ กลุ่มเป้าหมาย แบ่งออกเป็น ๘ กลุ่มดังนี้ ๑) กลุ่มคนรักสุขภาพ (Health) ๒) กลุ่มคนรักธรรมชาติ (Nature lover) ๓) กลุ่มคนรักสวน (Garden at heart)

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
	๔) กลุ่มครอบครัว (Family) ๕) กลุ่มคนสนใจศาสตร์การทำอาหาร (Gastronomy) ๖) กลุ่มคนรักกีฬาและการทำกิจกรรม (Sport and active) ๗) กลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน (GMS Community) ๘) กลุ่มคนทุกเพศทุกวัย (For all)
<p>๖. การบริหารจัดการด้านพืช</p>	
<p>๖.๑ การเลือกพืชที่มีความเหมาะสมกับดิน และมีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในหนองแคว</p>	<p>จังหวัดมีการจัดทำคำสั่งคณะกรรมการด้านพืชสวน และนวัตกรรมด้านการเกษตร และคณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีการลงพื้นที่ตรวจสอบสภาพพื้นที่หนองแคว ศึกษาสภาพพืช แมลง สัตว์ที่มีขนาดเล็ก สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศดั้งเดิม ๒. มีการดำเนินการตรวจน้ำและดิน เพื่อดูคุณสมบัติของน้ำและดินเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพน้ำและดิน พร้อมทั้งนำไปวิเคราะห์ในการคัดเลือกพืช ๓. การคัดเลือกพืช คณะทำงานด้านพืชสวนฯ ได้คัดเลือกพืช ที่มีในประเทศไทย และเป็นพืชเด่น ในทุกภาคของประเทศไทย โดยขอคำปรึกษาจากกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
<p>๖.๒ การกำหนดพืชแต่ละชนิดให้คำนึงถึงแหล่งที่มาจริงในพื้นที่หรือไม่</p>	<p>คณะกรรมการด้านพืชสวนฯ ได้มีการสำรวจตลาดสินค้าปะเภทต้นไม้ สำรวจแหล่งผลิตและจำหน่าย ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มเกษตรกร ภายในจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศไทยโดยอาศัยเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร พาณิชย์จังหวัดและอาศัยฐานข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน, ฐานข้อมูล SME ยกตัวอย่าง เช่น ต้นชะโนด เป็นไม้หายากและเป็นไม้ในตำนานของเมืองอุดรธานี มีแหล่งผลิตที่ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี</p>

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
๖. การบริหารจัดการด้านพืช	
	<p>๒. พรรณไม้ในป่าบุงทาม เช่น ชุมแสง จาน ตะแบกนา กระโดน มีแหล่งจำหน่ายในลักษณะล้อมหรือบอนทุกจังหวัดในภาคอีสาน</p> <p>๓. พรรณพืชสมุนไพรที่สำคัญมีแหล่งผลิตและจำหน่ายโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่อำเภอป่าสัก กุแก้วและหนองแสง จังหวัดอุดรธานี</p> <p>๔. ไม้ดอกไม้ประดับมีแหล่งผลิตและจำหน่าย คือ บ้านห้วยสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จังหวัดเชียงใหม่ เชียงรายและ ขอนแก่น เป็นต้น</p> <p>๕. พืชเศรษฐกิจสำคัญในประเทศไทย เช่น ทุเรียน จากจังหวัดจันทบุรี ศรีสะเกษ นครศรีธรรมราชและจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งแต่ละจังหวัดจะมีทุเรียนที่มีรสชาติและชื่อเสียงเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด</p>
๖.๓ การดูแลต้นไม้ในพื้นที่จัดงานให้คงอยู่ต่อไปภายหลังการจัดงาน โดยเฉพาะต้นไม้ใหญ่ควรมีความเหมาะสมกับพื้นที่เพื่อความยั่งยืนเขียวขจีในอนาคต	<p>จากข้อ ๑ และ ๒ จังหวัดมีการพิจารณาตามหลักวิชาการ โดยขอคำปรึกษาจากกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้นไม้ใหญ่ที่เลือก มาปลูกจึงมีความเหมาะสมกับพื้นที่ และยังช่วยในการพุงระบบนิเวศน์ในพื้นที่หนองแต่อีกด้วยดูแลต้นไม้ภายหลังการจัดงาน รวมถึงก่อนจัด และระหว่างจัดงาน จะมุ่งเน้นความยั่งยืนของระบบนิเวศน์ หนองแต่ โดยมีการดูแลพืช ดังนี้</p> <p>๑. การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ จะมีการจัดทำฝายแบบพับ ซึ่งสามารถระบายน้ำได้สูงสุด ๖๐.๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที สามารถรับสถานการณ์น้ำท่วมได้ และสามารถเก็บกักน้ำได้ ๒.๗ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถเก็บกักไว้ใช้ได้เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง</p>

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
๖. การบริหารจัดการด้านพืช	
<p>๖.๔ กำหนดวิธีการขนย้ายต้นไม้ เพื่อนามาปลูกในพื้นที่ตามโซนต่าง ๆ สถานที่อนุบาลพันธุ์พืช</p>	<p>จังหวัดพิจารณาสถานอนุบาลพันธุ์พืช ๒ แห่ง สามารถอนุบาลพันธุ์พืชได้ทุกชนิด คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีการเกษตรอุดรธานี ซึ่งมีพื้นที่ติดกับบริเวณจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกฯ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ๒. ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๑๐ อยู่ห่างจากสถานที่จัดงานฯ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๔๕๐ ไร่ มีโรงเรือนควบคุมความชื้นและอุณหภูมิ รวมพื้นที่ ๔,๒๖๐ ตรม. (๒ ไร่ ๓ งาน) มี Shade house รวมพื้นที่ ๑๖,๐๐๐ ตรม. (๑๐ ไร่) มีห้องเย็น ขนาด ๔x๘ เมตร จำนวน ๒ ตู้ ทำความเย็นได้ต่ำสุด ๐ องศาเซลเซียส มีชั้นวางจำนวน ๑๐ ชั้น/ตู้ (ใน ๑ ชั้น มี ๗ ชั้นย่อย) และ พื้นที่โล่งประมาณ ๑๐๐ ไร่
<p>๖.๕ การจัดการรั้วที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการสูญหายของพรรณพืชที่มีมูลค่าสูงและการเก็บเงินค่าเข้าชมงาน</p>	<p>มีการทำรั้วต้นไม้ เช่น รั้วชากเกียน ไทรเกาหลี ส่วนบริเวณหน้างานจะมีการออกแบบทางเข้ารั้วที่มีดอกไม้เลื้อย เช่น ต้นพวงแสด พวงชมพู เป็นต้น และจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย</p>
๗. การขนส่งผู้โดยสาร	
<p>สถานที่จอดรถแต่ละแห่งอยู่ห่างกัน ต้องการให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรื่องรถรับ-ส่ง นักท่องเที่ยวภายในงาน และสถานที่จอดรถไปยังพื้นที่จัดงาน</p>	<p>จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป</p>
๘. การบริหารจัดการพื้นที่ภายหลังการจัดงาน (Legacy plan)	
<p>ต้องการให้จัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่ภายหลังการจัดงานให้ชัดเจน AIPH ต้องการให้มีการจัดงานที่ต่อเนื่องทุกปี</p>	<p>จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป</p>

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเด็นจากคณะกรรมการ AIPH	การตอบข้อซักถาม/การดำเนินการของจังหวัด
๙. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดงาน	
<p>๙.๑ ต้องการให้ภาคอุตสาหกรรมเกษตรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินครั้งนี้</p> <p>๙.๒ ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วม เช่นอาสาสมัครจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ</p> <p>๙.๓ ต้องการให้มีการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ตลอดระยะเวลา ๔ ปี จนกว่าจะมีการจัดงาน</p>	<p>จังหวัดรับทราบและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนปัจจุบันได้สร้างการรับรู้ให้ประชาชนในพื้นที่บริเวณรอบหนองแคว จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ในอนาคตจะให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานครั้งนี้</p>
๑๐. การส่งเสริมการตลาด	
<p>๑๐.๑ ต้องการให้จังหวัดอุดรธานี กำหนดจุดยืนที่ชัดเจนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยเฉพาะการจัดแสดงนวัตกรรมด้านการเกษตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทุกระดับมีการแสดงนวัตกรรมให้เวทีระดับโลกได้เห็น</p> <p>๑๐.๒ ขอให้จังหวัดกำหนดเวลาเปิด-ปิด การจัดงานตลอดระยะเวลา ๑๓๔ วัน</p>	<p>จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป</p> <p>จังหวัดรับทราบและจะจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารเพื่อนำเสนอต่อ AIPH ต่อไป</p>

ที่มา : กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี (๒๕๖๕)

จัดทำโดย กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๕